

**S I N T E Z A**  
**obiecțiilor, propunerilor și recomandărilor**  
**la proiectul legii pentru modificarea unor acte normative**  
*(privind facilitarea creării locurilor de muncă pentru persoanele condamnate)*

| Participantul la<br>avizare<br>(expertizare)/cons<br>ultare publică | Nr.       | Conținutul obiecției/<br>propunerii (recomandării)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Argumentarea<br>autorului proiectului                               |
|---------------------------------------------------------------------|-----------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|
| <b>Avizare și consultare publică</b>                                |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                     |
| <b>Casa Națională de<br/>Asigurări Sociale</b>                      | <b>1.</b> | 1. La Art. II punctul 8, în art. 236 alin.(1 <sup>1</sup> ) din proiect, textul „Suplimentar salariului stabilit la alin. (1), instituția penitenciară asigură plata contribuțiilor de asigurare socială de stat. În cazul contractului de prestări servicii încheiat între instituția penitenciară și persoanele fizice sau juridice, ultimii asigură transferul contribuțiilor de asigurări sociale către instituția penitenciară, pentru a efectua plata corespunzătoare a acesteia la bugetul asigurărilor sociale de stat.” se substituie cu textul: „Instituția penitenciară la suma salariilor calculate lunar pentru toți condamnații, stabilit la alin. (1), asigură calcularea contribuțiilor de asigurări sociale, declararea și plata acestora la bugetul asigurărilor sociale de stat. În cazul contractului de prestări servicii încheiat între instituția penitenciară și persoanele fizice sau juridice, ultimii la suma de retribuire a muncii calculată lunar pentru toți condamnații, asigură calcularea contribuțiilor de asigurări sociale și transferul lunar al acestora către instituția penitenciară, care va efectua declararea contribuțiilor de asigurări sociale și plata corespunzătoare a acesteia la bugetul asigurărilor sociale de stat în modul și conform reglementărilor stabilite pentru salariați.” | <b>Se acceptă</b><br>Textul redactat se regăsește la Art. III p. 8. |
|                                                                     | <b>2.</b> | 2. La Art. III punctul 1, în Articolul 12 alin. (5), din proiect, textul „suma echivalentă cotei contribuțiilor de asigurări sociale de stat                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Se acceptă</b><br>Textul redactat se regăsește                   |

|                                                           |           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                |
|-----------------------------------------------------------|-----------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|
|                                                           |           | obligatorii” se substituie cu textul: „suma contribuțiilor de asigurări sociale calculată lunar la suma de retribuire a muncii lunare pentru toți condamnații”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | la Art. IV p. 1.                                                               |
| <b>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării</b>  | <b>3.</b> | <p>În limita competențelor funcționale, comunică lipsa de propuneri și obiecții.</p> <p>Totodată, sugerăm analizarea posibilității de amendare a noțiunii „persoane defavorizate” prevăzută la art. 1 a Legii nr. 547-XV din 25.12.2003 în vederea integrării exprese a persoanelor condamnate care execută o pedeapsă privativă de libertate și a celor eliberate din locurile de detenție în perioada integrării lor în câmpul muncii. Considerăm că aceste amendamente ar elimina ambiguitățile legate de drepturile și obligațiile lor, facilitând accesul acestor persoane la diverse programe de asistență și integrarea mai facilă în viața socială.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p><b>Se acceptă</b></p> <p>Proiectul a fost completat cu Art. II.</p>         |
| <b>Serviciul Prevenire și Combaterea Spălării Banilor</b> | <b>4.</b> | <p>Serviciul Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor (în continuare - SPCSB), intervine cu următoarele propuneri de modificare și completare al acestuia.</p> <p>La Art. II. în ceea ce ține de inițierea modificării Codului de executare și completarea acestuia cu art. 211<sup>1</sup>, la aliniatul (6), se propune excluderea sintagmei „Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor” din partea de propoziție care prevede „se efectuează cu avizul Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării Banilor”, or conform pct. 574 din Hotărârea Guvernului nr. 583/2006 cu privire la aprobarea Statutului executării pedepsei de către condamnați dreptul de a utiliza mijloacele de pe conturile de peculiu și de atribuire a avansului se acordă de șeful penitenciarului, la cererea, în scris, a deținuților. Este de menționat faptul că, autorul neținând cont de atribuțiile expres prevăzute de art. 19 din Legea nr. 308/2017 cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului (în continuare – Legea nr. 308/2017), instituie SPCSB-ului o competență neprevăzută de lege, cea de emitere a unor avize de aprobare a transferurilor de mijloace bănești de pe contul de peculiu al condamnaților, în perioada executării pedepsei privative de libertate. În acest context, este necesar de precizat</p> | <p><b>Se acceptă</b></p> <p>Textul redactat se regăsește la Art. III p. 3.</p> |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>scopul creării și funcționării, precum și statutul SPCSB, or acesta în calitate sa de Unitate de Informații Financiare a Republicii Moldova (FIU), în sensul prevederilor art. 1 și art. 18, alin. (2) din Legea nr. 308/2017 are drept scop prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului și contribuie la asigurarea securității statului, protejarea sistemului național financiar-bancar, financiar-nebancar și a liber-profesioniștilor, apărarea drepturilor și intereselor legitime ale persoanelor fizice și juridice, precum și ale statului. Totodată, prevederile art. 19 – 20 din Legea nr. 308/2017 reglementează exhaustiv atribuțiile și drepturile SPCSB, ceea ce denotă faptul că fiind un organ central de specialitate autonom și independent în domeniul prevenirii și combaterii spălării banilor și finanțării terorismului, acesta nu dispune de competența de emitere a cărorva avize, prin care să fie aprobate transferurile efectuate de către condamnați. Mai mult decât atât, în acord cu noul proiect se inițiază facilitarea și motivarea angajării condamnaților în muncă remunerată și aici apare întrebarea retorică care ar fi caracterul suspect al sursei mijloacelor financiare utilizate pentru efectuarea operațiunilor de plată la un cont de peculiu al unui condamnat care urmează a fi remunerat pentru munca prestată, obținerea pensiei, indemnizației și altor plăți sociale, precum și altor mijloace financiare din alte surse decât cele menționate la alin. (2) și (3) al art. 211<sup>1</sup> din Codul de executare care nu pot depăși lunar 10% din cuantumul salariului minim pe țară stabilit de Guvern pentru anul respectiv, or o tranzacție suspectă de spălarea banilor este o tranzacție cu mijloace financiare și fonduri care provin dintr-o activitate ilicită sau este activitatea prin care infractorii încearcă să ascundă originea și posesia reală a veniturilor care provin din activități infracționale. Ținem să subliniem faptul că, SPCSB conform competențelor și atribuțiilor conferite de cadrul legal, în scopul executării prevederilor Legii nr. 308/2017 efectuează investigații financiare ce constau din activități de colectare a informației, analiză și verificare a tuturor relațiilor financiare și economice, precum și în verificarea clienților care pot fi legați de</p> |  |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|

|  |    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                 |
|--|----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |    | <p>acțiunile de spălare a banilor, de infracțiunile predicat și de acțiunile de finanțare a terorismului, activități ce țin de identificarea, stabilirea sursei și urmărirea bunurilor utilizate, obținute din aceste infracțiuni, a fondurilor teroriștilor și a altor bunuri care sunt sau pot fi obiect al măsurilor asigurătorii și/sau al confiscării, precum și activități de investigare a dimensiunii rețelei criminale și a gradului de criminalitate aferente. De asemenea, în aceeași ordine de idei este necesar de precizat că SPCSB nu a fost investit nici cu competența de emiteră a cărorva avize prealabil efectuării tranzacțiilor clienților de către entitățile raportoare prevăzute la art. 4 din Legea nr. 308/2017, iar potrivit art. 19, alin. (1), lit. a) din aceeași lege, SPCSB în scopul executării legii primește, înregistrează, analizează, prelucrează și transmite organelor competente informațiile privind activitățile și tranzacțiile suspecte de spălare a banilor, de infracțiuni predicat și de finanțare a terorismului, prezentate de entitățile raportoare. Corespunzător, în contextul celor expuse, dat fiind faptul că norma propusă la art. 211<sup>1</sup>, alin. (6), excedează domeniul de competență deținut de către SPCSB și prin adoptarea unei asemenea norme s-ar institui în sarcina autorității o atribuție improprie de validare a unui transfer de mijloace bănești de la conturile de peculiu ale condamnaților care sunt gestionate de către instituția penitenciară, se propune reformularea alineatului (6) de la art. 211<sup>1</sup>, prin excluderea Serviciului Prevenirea și Combaterea Spălării și identificarea de către autorul proiectului a autorității/ instituției abilitate care să aprobe transferurile mijloacelor bănești efectuate de la conturile de peculiu deținute de către condamnații care își ispășesc pedeapsa.</p> |                                                                                                                                                                                                                                 |
|  | 5. | <p>Cu referire la propunerea autorului privind expunerea prevederilor art. 216 din Codul de executare în redacție nouă, este de precizat faptul că, deși la alin. (1) se indică că „dreptul de a se deplasa neînsoțit în afara penitenciarului poate fi acordat condamnatului aflat în regim de resocializare”, în corespundere cu prevederile art. 249, alin. (3), art. 250, alin. (5) și art. 251, alin. (5) din Codul de executare, asupra cărora autorul nu intervine cu careva modificări conform proiectului înaintat</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>Condamnații de la penitenciarele de tip semiînchis și închis se pot deplasa neînsoțiți în afara penitenciarului doar dacă dispun de astfel de drept, ce se acordă în condițiile art. 216 din</p> |

|    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    | <p>spre avizare, condamnații deținuți în penitenciar de tip deschis, în regim comun, pot fi antrenați la muncă în afara penitenciarului fără supraveghere, condamnații deținuți în penitenciar de tip semiînchis, în regim comun și în regim de resocializare pot fi antrenați în munci în afara penitenciarului dacă dispun de dreptul de deplasare fără escortă sau însoțire și condamnații deținuți în penitenciar de tip închis, în regim comun și în regim de resocializare pot fi antrenați în munci în afara penitenciarului dacă dispun de dreptul de deplasare fără escortă sau însoțire. Astfel, pentru asigurarea încadrării uniforme a prevederilor propuse de către autor la art. 216, alin. (1) din proiect, considerăm că urmează a fi concretizate condițiile generale de acordare condamnatului al dreptului de deplasare neînsoțit în afara penitenciarului sau redacția nouă a normei de adus în concordanță cu prevederile art. 249, alin. (3), art. 250, alin. (5) și art. 251, alin. (5) din Codul de executare.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <p>Codul de executare. Condamnații din penitenciarele de tip deschis, nu au nevoie de acordarea oficială a dreptului de a se deplasa neînsoțiți în afara penitenciarului, or, acest drept este aferent de iure regimului de detenție aplicabil acestora.</p> <p>Prin urmare, modificarea articolelor 249-251, nu este necesară.</p> |
| 6. | <p>În continuare la art. 216, alin. (3), care este expus în redacție nouă conform proiectului înaintat spre avizare, se propune înlocuirea sintagmei „pot fi supuși” cu sintagma „sunt supuși”, pentru a substitui caracterul dispozitiv al normei cu unul imperativ, instituind astfel obligația pentru directorul Administrației Naționale a Penitenciarelor de a indica în dispoziția emisă, modul de supraveghere al condamnatului care beneficiază de dreptul deplasării neînsoțit în afara penitenciarului.</p> <p>Or, reieșind din modul de formulare a dispoziției normei, reiese că instituirea monitorizării electronice sau a altei forme de supraveghere nu este obligatorie și reprezintă o discreție a directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor, fără ca autorul proiectului să expună în mod clar ipotezele care impun instituirea unei forme de supraveghere și celelalte cazuri în care este justificată lipsa unei astfel de monitorizări.</p> <p>La fel, reieșind din faptul că, atât STATUTUL executării pedepsei de către condamnat, care a fost aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 583/2006, cât și Codul de executare nu definesc și nu utilizează noțiunea de „forme de supraveghere”, pentru asigurarea caracterului clar și explicit al normei, se propune definirea sintagmei „altor forme de</p> | <p><b>Se acceptă</b></p> <p>Textul redactat se regăsește la Art. III p. 4.</p>                                                                                                                                                                                                                                                      |

|    |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|----|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|    |  | supraveghere prevăzute de lege” sau înlocuirea acesteia cu noțiunile de „escortă sau însoțire”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 7. |  | În continuare, din aceleași rațiuni de asigurare a unui caracter explicit și univoc al normei pentru excluderea eventualelor ambiguități la interpretarea și aplicarea normei, se propune completarea celei de-a doua propoziții din conținutul art. 216, alin. (4) din proiect, cu indicarea concretă a persoanei care emite dispoziția scrisă ce permite condamnaților să locuiască în afara penitenciarului.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <b>Se acceptă</b><br>Textul redactat se regăsește la Art. III p. 4.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 8. |  | La art. 234, alin. (1) din proiect privind expunerea în redacție nouă a normei din Codul de executare, se propune înlocuirea sintagmei „incapacitate de muncă pe motiv de sănătate” cu altă noțiune utilizată de legiuitor în Legea nr. 289/2004 privind indemnizațiile pentru incapacitate temporară de muncă și alte prestații de asigurări sociale, cea de „incapacitate temporară de muncă”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <b>Se acceptă</b><br>Textul redactat se regăsește la Art. III p. 6.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 9. |  | Cu referire la prevederile art. 234, alin. (8), deși norma instituie posibilitatea antrenării preveniților la munci remunerate, proiectul nu reglementează detaliat, drepturile persoanelor deținute în izolatoarele de detenție preventivă, modul de remunerare a acestora și de gestionare a mijloacelor bănești obținute, cât și modul de compensare a zilelor de muncă remunerată, într-un mod similar condamnaților conform art. 238 expus în redacție nouă. Prin urmare, reieșind din caracterul temporar și relativ limitat de aflare al prevenitului în instituțiile de detenție preventivă, cât și lipsa unui mecanism de realizare al dreptului la muncă a prevenitului, se propune excluderea termenului „preveniții” de la art. 234, alin. (8) din proiectul înaintat spre avizare. | <b>Precizare</b><br>În virtutea <i>art. 306 alin. (1) din Codul de executare</i> , dispozițiile capitolului XXII ale acestuia, referitoare la condițiile de deținere, la drepturile și obligațiile persoanelor condamnate, la activitățile socioeducative, la stimulări și sancțiuni disciplinare se aplică în mod corespunzător persoanelor aflate sub arest preventiv în măsura în care nu contravin dispozițiilor titlului VI.<br>Prin urmare, condițiile de antrenare a preveniților nu diferă de condițiile de antrenare a condamnaților, cu excepțiile |

|                                                |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | legate de limitele de deplasare în interiorul penitenciar, ținând cont de statutul procesual al preveniților.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</b> | <b>10.</b> | <p>La art. II. – Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004:</p> <p>La punctul 6, în redacția nouă a art. 234 alin. (3) lit. a) și b) din Codul de executare, sunt prevăzute două forme de muncă remunerată:</p> <p>a) muncă remunerată, realizată în temeiul contractului de prestări servicii încheiat între instituția penitenciară și persoanele fizice sau juridice;</p> <p>b) muncă remunerată, realizată prin prestarea serviciilor cu caracter gospodăresc, necesare instituției penitenciare sau prin prestarea serviciilor legate de procesul de producere din cadrul instituției penitenciare.</p> <p>Studiul practicilor diferitor țări privind remunerarea muncii deținuților care își ispășesc pedeapsa în penitenciare demonstrează, că remunerarea muncii lor pornește de la un quantum minim și poate crește în dependență de creșterea capacităților profesionale ale deținutului, precum și de creșterea productivității muncii.</p> <p>În acest context, considerăm judicios revizuirea conținutului normelor referitoare la remunerare, prevăzute la art. 236 din proiect, astfel încât remunerarea să poată fi efectuată după cum urmează:</p> <p>1. Pentru munca remunerată, realizată prin prestarea serviciilor cu caracter gospodăresc, necesare instituției penitenciare sau prin prestarea serviciilor legate de procesul de producere din cadrul instituției penitenciare, quantumul remunerației pentru o normă deplină de muncă nu poate fi mai mică de 50% din salariul minim stabilit de Guvern.</p> <p>2. Pentru muncă remunerată, realizată în temeiul contractului de prestări servicii încheiat între instituția penitenciară și persoanele fizice sau juridice quantumul remunerației pentru o normă deplină de muncă, nu poate fi mai mic decât un salariu minim stabilit de Guvern.</p> <p>Adițional, în condițiile în care potrivit prevederilor proiectului de</p> | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>Persoanele condamnate nu se află în situații comparabile cu restul cetățenilor, în special, în partea ce ține de asigurarea cu surse necesare pentru trai.</p> <p>Prin urmare, nu este judicioasă abordarea prin care salariul condamnatului trebuie să pornească de la quantumul salariului minim stabilit de Guvern, în condițiile în care persoanele deținute se află la întreținerea deplină a statului, ceea ce înseamnă că toate costurile necesare pentru trai sunt suportate din bugetul de stat (locuință, servicii comunale, alimentare, asistență medicală, îmbrăcăminte etc.).</p> <p>Reamintim că munca condamnaților nu trebuie privită ca o necesitate pentru a asigura o sursă de existență, ci reprezintă principalul instrument de corijare a comportamentului delinquent.</p> <p>Precizăm că acordarea unei remunerații mai mici decât</p> |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | lege pe perioada detenției persoanele condamnate au obligația de a munci, precum și în contextul în care se abrogă art.237 din Codul de executare (care dispune că condamnatul care este antrenat la munci remunerate cel puțin 6 luni are dreptul la concediu neremunerat cu durata de 12 zile calendaristice), devine neclară abordarea autorului proiectului cu privire la asigurarea repausului suficient, în particular a timpului de odihnă. | salariul minim pe țară este o practică obișnuită în toate statele membre ale UE, având în vedere diferența privind scopul și rolul muncii în detenție, față de cea din societate.<br><br>Suplimentar, în partea ce ține de abrogarea art. 237, aceasta este necesară pentru a exclude caracterul special al concediul ce se acordă condamnaților, or, potrivit art. 235 alin. (7) <i>din Codul de executare</i> , timpul de lucru și de odihnă al condamnatului se stabilește în conformitate cu legislația muncii. |
| 11. | La punctul 8, art. 236 alin. (1 <sup>1</sup> ) din proiect, textul „Suplimentar salariului stabilit la alin. (1), instituția penitenciară asigură plata contribuțiilor de asigurare socială de stat. În cazul contractului de prestări servicii încheiat între instituția penitenciară și persoanele fizice sau juridice, ultimii asigură transferul contribuțiilor de asigurări sociale către instituția penitenciară, pentru a efectua plata corespunzătoare a acesteia la bugetul asigurărilor sociale de stat.”, se propune a se substitui cu textul: „Suplimentar, la suma salariilor calculate lunar pentru persoanele condamnate, stabilite la alin. (1), instituția penitenciară asigură calcularea contribuțiilor de asigurări sociale, declararea și plata acestora la bugetul asigurărilor sociale de stat. În cazul contractului de prestări servicii încheiat între instituția penitenciară și persoanele fizice sau juridice, ultimii, la suma salariilor calculate lunar pentru persoanele condamnate, asigură calcularea contribuțiilor de asigurări sociale și transferul lunar al acestora către instituția penitenciară, care va efectua declararea contribuțiilor de asigurări sociale și plata contribuțiilor de | <b>Se acceptă</b><br>Textul redactat se regăsește la Art. III p. 8.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |



|  |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|--|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |            | asigurări sociale la bugetul asigurărilor sociale de stat.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|  | <b>12.</b> | La punctul 10, la art. 238 din Codul de executare, se propune completarea cu un nou alineat, alineatul (1 <sup>1</sup> ), cu următorul conținut: „(1 <sup>1</sup> ) Condamnatului care prestează muncă neremunerată, potrivit art. 234 alin. (3) lit. c) – e), i se compensează privilegiat 7 zile din durata pedepsei cu 6 zile de muncă.” În scopul de a motiva condamnării de a se implica în activități neremunerate.”                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Nu se acceptă</b><br>Munca neremunerată este o obligațiune pentru orice persoană deținută și nu poate fi subiectul unei „recompense” speciale.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|  | <b>13.</b> | La art. III – Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare La punctul 1, art.12 alin. (5), din proiect, textul „suma echivalentă cotei contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii” se propune a se substitui cu textul: „suma contribuțiilor de asigurări sociale calculată lunar la suma de retribuire a muncii lunare pentru toți condamnații”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <b>Se acceptă</b><br>Textul redactat se regăsește la Art. IV p. 1.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|  | <b>14.</b> | La art. V – Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj:<br>La punctul 1, art. 23, alin. (3), de a se completa cu litera f <sup>1</sup> ) cu următorul conținut: „f <sup>1</sup> ) condamnații, care execută pedepse privative de libertate;”, nu poate fi acceptată reieșind din considerentul că, potrivit art. 11 din Legea nr. 297/1999 cu privire la adaptarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (în continuare ANOFM), oferă protecție socială doar persoanelor eliberate din locurile de detenție în procesul plasării în câmpul muncii, această categorie fiind specificată și la art.23, alin. (3) din Legea 105/2018.<br>Persoanele condamnate, care execută pedepse privative de libertate sunt subiecții Ministerului Justiției, în speță a Administrației Naționale a Penitenciarelor, care conform pct. 11, sbp.26) al Hotărârii Guvernului nr. 437/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Penitenciarelor, stipulează că Administrația are dreptul „să coordoneze activitatea instituțiilor subordonate în vederea antrenării 3 deținuților în muncă, educării lor spirituale și cultural-estetice, precum și realizarea măsurilor pentru adaptarea socială a persoanelor eliberate | <b>Nu se acceptă</b><br>Prin prezentul proiect se urmărește scopul subvenționării locurile de muncă nu doar în cazul angajatorilor care angajează la muncă persoanele eliberate din locurile de detenție, dar și în egală măsură a angajatorilor care vor angaja persoane în timp ce aceștia se află în detenție, pentru a spori interesul persoanelor fizice și juridice de a utiliza munca deținuților, contribuind astfel la formarea unor deprinderi de muncă, pentru asigurarea resocializării de succes.<br>Precizăm că norma propusă este una primară, ulterior fiind necesar de armonizat cadrul infra- |

|  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |     | <p>din locurile de detenție și să elaboreze recomandări privind modul de antrenare a deținuților în muncă la persoanele fizice sau persoanele juridice cu orice tip de proprietate”.</p> <p>De asemenea, pct. 36 a Hotărârii Guvernului nr. 583/2006 cu privire la aprobarea statutului executării pedepsei de către condamnați, prevede că, „antrenarea deținuților la muncă și instruirea profesională este dispusă de șeful penitenciarului, la propunerea comisiei penitenciarului, luând în considerare particularitățile fiecărui individ”.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>legal pentru a asigura interacțiunea Agenției Naționale pentru Ocuparea Forței de Muncă cu Administrația Națională a Penitenciarelor în vederea organizării procesului de angajare a șomerilor din penitenciare.</p> <p>Precizăm că în privința angajării în câmpul muncii, condamnații nu trebuie excluși din acest proces numai din cauza statutului lor procesual, care are un caracter temporar.</p> |
|  | 15. | <p>La punctul 2, propunerea de completare a prevederilor alin. (2) art. 36 privind subvenționarea locurilor de muncă, din Legea 105/2018, cu textul: „sau instituția penitenciară,”, de asemenea nu poate fi acceptată din următoarele considerente:</p> <p>a) Persoana care urmează a fi direcționată de subdiviziunea teritorială a ANOFM către angajatorul – viitor beneficiar de subvenție, trebuie să dețină statutul de șomer.</p> <p>b) Pentru a obține statutul de șomer, persoana trebuie să întrunească toate condițiile stipulate la alin. (1) art.20 din Legea 105/2018 și să respecte obligațiile prevăzute la alin. (4) ale aceluiași articol.</p> <p>Prin urmare, persoanele condamnate, care execută pedepse privative de libertate, nu întrunesc pe deplin condițiile și nu au libertatea pentru a putea respecta obligațiile prevăzute de art.20 a Legii 105/2018.</p> <p>Ministerul Muncii și Protecției Sociale, prin intermediul subdiviziunilor teritoriale ale ANOFM, oferă sprijin de angajare în câmpul muncii persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă și persoanelor înregistrate cu statut de șomer, în conformitate cu Legea nr. 105/2018. Printre categoriile de șomeri care necesită suport suplimentar pe piața muncii, specificate la art.23 din legea sus menționată fac parte</p> | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>A se vedea comentariul de la pct. 14 din prezenta sinteză.</p> <p>Totodată, precizăm că proiectul a fost modificat în sensul menținerii redacției actuale din art. 234 referitoare la caracterul neobligatoriu al muncii condamnatului.</p>                                                                                                                                  |

|                           |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                |
|---------------------------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                           |            | <p>și persoanele eliberate din locurile de detenție, care beneficiază de tot pachetul de servicii și măsuri privind facilitarea încadrării în câmpul muncii. Persoanele condamnate însă, care execută pedepse privative de libertate, nu sunt și nu pot fi subiecții cadrului normativ citat.</p> <p>Ținem să subliniem, că dreptul la muncă este un drept universal și devine imperativ necesar, până la promovarea spre aprobare în ședința Guvernului, expertizarea acestui proiect prin prisma Convențiilor Organizației Internaționale a Muncii:</p> <p>1. Convenția privind munca forțată, 1930 (nr. 29) (Convenție fundamentală) ratificată prin Legea nr. 610-XIV din 01.10.1999, care prevede că în sensul acestei convenții, termenul de muncă forțată sau obligatorie nu include: orice lucrare sau serviciu solicitat oricărei persoane ca urmare a unei condamnări în justiție, cu condiția că lucrarea sau serviciul respectiv să fie efectuat sub supravegherea și controlul unei autorități publice și că persoana respectivă să nu fie angajată de către sau pusă la dispoziția persoanelor fizice, companiilor sau asociațiilor private, în contextul prevederilor art.12 din Legea 300/2017 din proiect;</p> <p>2. Convenția asupra abolirii muncii forțate (nr. 105) din 25.06.1991 (Convenție fundamentală), ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 707-XII din 10.09.1991, în contextul prevederilor art. 234 din Codul de executare din proiect, care obligă persoanele condamnate să muncească în perioada detenției.</p> <p>Prin prisma tuturor propunerilor enunțate în prezentul aviz, precum și reieșind din rigorile precitate, se propune revizuirea proiectului și expunerea opiniei Organizației Internaționale a Muncii.</p> |                                                                                                                                                                                                                                |
| <b>Avocatul Poporului</b> | <b>16.</b> | <p>Încadrarea în muncă a deținuților, la fel și garanțiile sociale sunt subiectele des abordate în exercitarea mandatului Ombudsmanului. Pe acest teren sunt apreciable eforturile statului de facilitare a muncii deținuților, în special posibilitatea includerii în stagiul de cotizare a perioadei de muncă realizate în timpul executării pedepsei închisorii, problemă anterior evocată de Avocatul Poporului.</p> <p>În rezultatul analizei, din oficiu, a proiectului de lege pentru</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>Limitarea sumei de bani care poate primi o persoană în detenție este necesară pentru a exclude influența necorespunzătoare a așa numitor „lideri informali” din rândul condamnaților, care,</p> |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | <p>modificarea unor acte normative, relaționate facilitării locurilor de muncă pentru persoanele condamnate, care execută o pedeapsă privativă de libertate sau a celor eliberate din locurile de detenție, au fost reliefate unele observații redată mai jos. Codul de Executare al Republicii Moldova nr. 443/2004</p> <p>1. La art. 211<sup>1</sup> introdus prin proiectul de lege, propunem revizuirea alin. (4) care dispune alimentarea contului de peculiu cu o sumă maximă lunară ce constituie cel mult 10% din cuantumul salariul minim pe țară. Totuși, suma de 500 de lei puțin probabil va contribui la ameliorarea semnificativă a situației financiare a deținutului, în special a grupurilor vulnerabile, îngrădindu-le drepturile de acces la justiție, asistență medicală. De exemplu formularea unei cereri de chemare în judecată sau orice alte acțiuni procesuale, eliberarea copiilor de pe documente, întrevederile de lungă durată, asistența medicală din cont propriu (în special investigațiile, intervențiile stomatologice), transferurile la solicitarea condamnatului (transport, pază, escortă pentru participare la înmormântare), precum și alte cheltuieli pentru accesarea serviciilor poștale implică costuri ce nu ar putea fi acoperite din suma livrată la contul de peculiu. În rezultat, condamnații vor fi limitați în exercitarea unor drepturi importante pentru demnitatea și valoarea lor inerentă în calitate de ființe umane.</p> <p>Venim cu sugestia de a majora procentul admisibil cu care poate fi alimentat contul de peculiu al condamnatului sau completarea cu un alineat suplimentar ce va include excepții, adică situații când contul poate fi alimentat cu o sumă mai mare decât 10% din cuantumul salariul minim pe țară, cel puțin până la garantarea locurilor de muncă pentru toți condamnații.</p> | <p>utilizând mijloacele financiare aflate pe contul său de peculiu, pot „tranzacționa” diferite înțelegeri cu condamnații care au un venit modest sau nu au niciun venit în detenție, pentru a presta diferite servicii.</p> <p>Utilizarea nelimitată a mijloacelor financiare în detenție are efecte nefavorabile, încurajând astfel existența „subculturii criminale” în mediul penitenciar.</p> <p>Suma propusă pentru a fi posibil de suplini din exterior a fost calculată astfel încât să fie suficientă pentru a permite condamnatului să procure în detenție un asortiment de bunuri minim-necesar pentru o lună, fără a afecta necesitățile sale inerente.</p> <p>În orice caz, sumele obținute legal în detenție nu se plafonează și pot fi utilizate în detenție fără a fi limitate.</p> |
| 17. | <p>2. Redacția propusă a art. 236 alin. (1) din Codul de executare instituie o plafonare nejustificată a cuantumului salariului condamnaților – nu poate depăși 50% din salariul minim pe țară stabilit de Guvern. Formula dată este una regresivă în raport cu norma în vigoare care, dimpotrivă, stabilește că salariul lunar al condamnaților nu</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>A se vedea comentariile de la pct. 10 din tabelul de sinteză.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|-----|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | poate fi mai mic decât salariul minim pe țară, luându-se în considerare indexările și majorările stabilite. Anume cuantumul plăților pentru munca prestată reprezintă o garanție majoră în asigurarea drepturilor salariale ale deținuților. Odată plafonată, retribuirea muncii deținuților va fi lipsită de stabilitate, fiind în aceeași măsură un element demotivant în angajarea lor. Ansamblul de reguli minime ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților (Regulile Nelson Mandela) prevăd că trebuie să existe un sistem echitabil de remunerare pentru munca deținuților. Astfel, optăm contra operării modificării respective.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| 18. | 3. Exprimăm dezacordul cu abrogarea art. 237 prin care condamnaților antrenați la munci remunerate li se garantează dreptul la concediu neremunerat, orientându-ne după Regulile Nelson Mandela ce susțin că organizarea și metodele de muncă în cadrul penitenciarelor trebuie să fie similare, în măsura posibilă, celor aplicate în afara penitenciarelor, astfel încât deținuții să fie pregătiți pentru condițiile unei vieți ocupaționale normale. Aceeași poziție o găsim și în Recomandarea Comitetului de Miniștri ai statelor membre, referitoare la regulile penitenciare europene REC 2006 (2). În lipsa unei perioade de recreere ce ar putea fi utilizată, în unele cazuri, pentru activități în afara penitenciarului, condamnaților li se diminuează posibilitățile de resocializare. În cauza Boulois împotriva Luxemburgului <sup>2</sup> Curtea a susținut că o resocializare era esențială pentru protejarea dreptului său de a duce o viață privată socială și de a își dezvolta identitatea socială. | <b>Precizare</b><br>În partea ce ține de abrogarea art. 237, acestea este necesar de a exclude caracterul special al concediul ce se acordă condamnaților, or, potrivit art. 235 alin. (7) din <i>Codul de executare</i> , timpul de lucru și de odihnă al condamnatului se stabilește în conformitate cu legislația muncii. |
| 19. | 4. Alineatul (3) al art. 238 este expus în următoarea redacție: În cazul condamnaților la detențiune pe viață, zilele compensate privilegiat se includ în termenul executat al pedepsei în cazul aplicării instituțiilor penale care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei condamnate. Dacă în cazul instituțiilor penale care ușurează pedeapsa imaginea este clară, la bază fiind prevederile Codului Penal (art. 901 -96), atunci sintagma în alt mod, ameliorează situația persoanei condamnate este foarte vagă și nu conturează situații concrete care ar cădea sub incidența normei date.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <b>Nu se acceptă</b><br>În raport cu de condamnații la detențiune pe viață nu poate fi aplicat mecanismul compensării privilegiate a zilelor de muncă, în forma clasică a acestuia. Or, condamnaților respectivi nu le poate fi redus termenul de executare a pedepsei.                                                      |

|                                   |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-----------------------------------|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                   |            | <p>Pledăm pentru reformularea cuprinsului alin. (3) pentru a evita situații de incertitudine la aplicarea normei juridice, fie prin stabilirea unei liste exhaustive de situații care ar ameliora situația persoanei condamnate, fie prin excluderea sintagmei în alt mod, ameliorează situația persoanei condamnate.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | <p>Unica soluție fezabilă în raport cu condamnării la detențiune pe viață constă în luarea în calcul a zilelor lucrate în cazul aplicării instituțiilor penale care ușurează executarea pedepsei.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Consiliul pentru egalitate</b> | <b>21.</b> | <p>Consiliul atrage atenția asupra modificărilor operate la art. 234 alin. (1) din Codul de executare, prin prevederile Art. II pct. 6 din proiect, ce stabilesc că pe perioada detenției persoanele condamnate au obligația de a munci, cu excepția cazurilor de antrenare în activități de instruire profesională, în învățământ sau de incapacitate de muncă pe motiv de sănătate.</p> <p>În privința raporturilor de muncă ale condamnaților nu se aplică legislația muncii sau cea care reglementează activitatea de voluntariat și nici prevederile legale cu privire la salariul minim garantat. În acest sens, Consiliul atrage atenția asupra faptului că, în contextul stabilirii obligației de a munci pentru deținuți, precum și având în vedere faptul că în privința raporturilor de muncă ale acestora nu se va aplica legislația muncii și nici prevederile legale cu privire la salariul minim garantat, este necesară stabilirea unor garanții care să asigure condiții normale de prestare a muncii pentru deținuți, în sensul art. 44 alin. (2) lit. b) al Constituției Republicii Moldova. În acest context, Consiliul reamintește Ansamblul de reguli minime ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților (Regulile Nelson Mandela), ce stipulează că organizarea și metodele de muncă în cadrul penitenciarelor trebuie să fie similare, în măsura posibilă, celor aplicate în afara penitenciarelor, astfel încât deținuții să fie pregătiți pentru condițiile unei vieți ocupaționale normale (Regula 99). De asemenea, Regula 102 prevede că orele de lucru zilnice și săptămânale maxime ale deținuților trebuie să fie stabilite prin lege sau printr-un regulament administrativ, luând în considerație regulile sau cutumele locale privind angajarea salariaților aflați în libertate.</p> | <p><b>Precizare</b></p> <p>Având în vedere că, potrivit art. 235 alin. (7) din <i>Codul de executare</i>, timpul de lucru și de odihnă al condamnatului se stabilește în conformitate cu legislația muncii, nu se consideră necesar de a reglementa separat aceste raporturi, de vreme ce, în continuare, se vor aplica condițiile generale ale legislației muncii.</p> <p>Se consideră rațională reglementarea nomenclatorului muncilor și listei lucrărilor finanțate din bugetul de stat într-un act al Guvernului, precum și modului de organizare a muncii condamnaților, pentru a fi asigurată o flexibilitate corespunzătoare a naturii relațiilor de muncă ale condamnaților care este în permanentă schimbare.</p> <p>A se vedea comentariile de la pct. 15 din tabelul de sinteză.</p> |

|  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                             |
|--|-----|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|
|  |     | <p>Orele stabilite în acest mod trebuie să prevadă o zi liberă pe săptămână și timp suficient pentru studii și alte activități care fac parte din tratamentul și reabilitarea deținuților. Și nu în ultimul rând, prin Regula 103 se statuează că trebuie să existe un sistem echitabil de remunerare pentru munca deținuților.</p> <p>Deși Consiliul notează că potrivit alin. (10) al art. 234 în redacția proiectului, nomenclatorul muncilor și lista lucrărilor finanțate din bugetul de stat, precum și modul de organizare a muncii condamnaților se va aproba de Administrația Națională a Penitenciarelor, considerăm că garanțiile minime privind condițiile de muncă necesită a fi reglementate prin lege. Or, potrivit prevederilor art. 235 alin. (7) ale Codului de executare în vigoare, care urmează a fi abrogate potrivit proiectului examinat, timpul de lucru și de odihnă al condamnatului se stabilește în conformitate cu legislația muncii. În contextul modificărilor propuse, Consiliul recomandă completarea art. 234 din proiect cu prevederi care să stabilească anumite garanții privind timpul de muncă și timpul de odihnă, durată redusă a timpului de muncă pentru condamnații cu dizabilități, durata zilnică maximă a timpului de muncă, concedii și zile nelucrătoare pentru persoanele condamnate care au obligația de a munci, ș.a.</p> |                                                                             |
|  | 22. | <p>În continuare, Consiliul notează că proiectul abrogă prevederile actuale care reglementează durata maximă pentru care deținutul poate fi antrenat la muncă neremunerată (art. 236. alin. (3)), fără ca autorii să indice în nota informativă raționamentele care justifică excluderea acestor garanții. În această privință, Consiliul notează că antrenarea la munci neremunerate și remunerate trebuie să fie organizată în condiții de egalitate, respectându-se un raport echitabil 2 între cuantumul muncii neremunerate și remunerate la care este atras fiecare dintre deținuți. Din aceste considerente, Consiliul solicită menținerea, în cadrul art. 234 în redacția proiectului, a prevederilor privind durata maximă pentru care deținutul poate fi antrenat la muncă neremunerată, precum și completarea cu prevederi care garantează antrenarea deținuților la</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p><b>Se acceptă</b><br/>Textul redactat se regăsește la Art. III p. 6.</p> |

|  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                               |
|--|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |     | muncă remunerată în condiții de egalitate.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                               |
|  | 23. | <p>Cu referire la Art. II pct. 8 din proiect, care stipulează că articolul 236 alin. (1) va avea următorul cuprins: „Pentru prestarea muncii remunerate condamnatul beneficiază de salariu. Quantumul salariului condamnatului se stabilește în funcție de complexitatea lucrărilor în care acesta este antrenat și nu poate depăși 50% din salariul minim pe țară stabilit de Guvern, cu excepția condamnaților antrenați la munci în temeiul contractului de prestări servicii, încheiat între instituția penitenciară și persoane fizice sau juridice, unde quantumul salariului poate să depășească limita maximă stabilită în prezentul alineat, dacă se negociază un quantum mai mare.”; Consiliul menționează că prevederile respective instituie o măsură regresivă pentru care autorii proiectului nu au prezentat în nota informativă considerentele care au sta la baza acesteia. Or, actualmente, art. 236 alin. (1) al Codului de executare prevede că munca condamnaților la pedeapsa închisorii se retribue în conformitate cu legislația muncii, iar salariul lunar al condamnaților nu poate fi mai mic decât salariul minim pe țară, luându-se în considerare indexările și majorările stabilite.</p> <p>Referindu-ne la situația actuală, Consiliul observă că condamnații care execută o muncă beneficiază de un salariu care nu poate fi mai mic decât salariul minim pe țară. Astfel, Consiliul atenționează că asemenea măsuri sunt contrare art. 2 din Pactul Internațional cu privire la Drepturile Economice, Sociale și Culturale, care prevede obligația statelor de a asigura progresiv, folosind la maximum resursele sale disponibile, exercitarea deplină a drepturilor recunoscute. În Comentariul General nr. 3, Comitetul pentru Drepturile Economice, Sociale și Culturale a statuat cu valoare de principiu că orice măsură regresivă, adoptată deliberat de către state în privința oricărui dintre drepturile recunoscute de Pact, trebuie să fie analizată minuțios și justificată în deplinătate.</p> <p>De asemenea, Consiliul relevă că potrivit studiului care a fost utilizat de autori pentru fundamentarea mai multor reglementări din</p> | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>A se vedea comentariile la pct. 10 din tabelul de sinteză.</p> |



|                              |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                     |
|------------------------------|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              |            | <p>proiect, creșterea salariilor pentru deținuți constituie unul din factorii care ar stimula productivitatea muncii în instituțiile penitenciare în comparație cu industriile similare din afara penitenciarului, iar salariile mici afectează productivitatea acestora. De asemenea, Consiliul reține că prevederile proiectului instituie o situație de diferențiere în materie de remunerare a condamnaților în dependență de faptul dacă aceștia vor realiza o muncă remunerată în temeiul contractului de prestări servicii, încheiat între instituția penitenciară și persoanele fizice sau juridice sau dacă vor realiza o muncă remunerată prin prestarea serviciilor cu caracter gospodăresc, necesare instituției penitenciare. Totodată, Consiliul notează că potrivit art. 183 al Regulamentului de aplicare a Legii nr. 254/2013 privind executarea pedepselor și a măsurilor privative de libertate dispuse de organele judiciare în cursul procesului penal al României, veniturile realizate din prestări de servicii nu pot fi mai mici decât salariul de bază minim brut pe țară garantat în plată, iar activitățile de producție în regie proprie, realizate în secții, ateliere, precum și munca prestată în cadrul lucrărilor de investiții și reparații capitale sunt remunerate pe bază de tarife diferențiate pe categorii de activități, dar nu mai puțin decât nivelul salariului de bază minim brut pe țară. Din considerentele expuse, Consiliul solicită excluderea alin. (1) din cadrul pct. 8 al proiectului examinat, cu păstrarea normei actuale de la art 236 alin. (1) Cod de executare: „Salariul lunar al condamnaților nu poate fi mai mic decât salariul minim pe țară, luându-se în considerare indexările și majorările stabilite.”</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Consiliul Concurenței</b> | <b>24.</b> | <p>Conform lit. d) alin. (3) al art. 12 din Legea cu privire la sistemul administrației penitenciare nr. 300/2017 Art. IV, din proiect, instituțiile din cadrul sistemului administrației penitenciare au dreptul să încheie contracte de achiziții publice cu drept exclusiv cu alte instituții publice.</p> <p>Cu privire la norma dată, relevăm faptul că de către autor nu au fost prezentate argumentări întemeiate privind necesitatea acordării dreptului instituțiilor penitenciare de a încheia contracte de achiziții publice cu drept exclusiv cu alte instituții publice, în așa mod, ar putea</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p><b>Precizare</b></p> <p>Norma propusă la art. 12 alin. (3) lit. d) din <i>Legea nr. 300/2017</i>, nu instituie vreun caracter exclusiv al instituțiilor penitenciare de a încheia contracte de achiziții publice cu alte autorități contractante, ci enumeră</p> |

|  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                             |
|--|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |     | fi avantajată neîntemeiat activitatea economică a întreprinderii penitenciare în detrimentul altor agenți economici care prestează servicii sau activități economice echivalente.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | modalitatea de realizare a activității economice prin încheierea de astfel de contracte în condiții generale.                                                                                               |
|  | 25. | <p>Conform alin. (7) al art. 12 din Legea cu privire la sistemul administrației penitenciare nr. 300/2017, Art. IV din proiect, bunurile obținute în urma activității economice din sistemul administrației penitenciare se utilizează, în scopuri interne ale sistemului sau, după caz, pot fi comercializate persoanelor fizice și juridice, inclusiv altor instituții și autorități publice.</p> <p>În acest sens, prin comercializarea bunurilor obținute în urma activității economice din sistemul administrației penitenciare pentru persoane fizice, juridice sau altor instituții și autorități publice, întreprinderile penitenciare vor concura direct cu alte întreprinderi care desfășoară activități economice și comerț pe aceeași piață la prețuri liber negociate și stabilite în acord cu principiul de bază al concurenței.</p> <p>Ca excepție de la principiul de bază al concurenței, prețul de comercializare a produselor realizate în urma activităților întreprinderilor penitenciare va fi reglementat și va fi stabilit în conformitate cu metodologia aprobată prin ordinul directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor.</p> <p>Respectiv, proiectul Metodologiei de stabilire a prețurilor pentru comercializare a produselor care va sta la baza calculării acestora, urmează a fi prezentat de către Administrația Națională a Penitenciarelor spre avizare către Consiliul Concurenței, întrucât va viza activitatea economică a întreprinderilor penitenciare.</p> | <p><b>Se acceptă</b></p> <p>În procesul de avizare și consultare publică a cadrului normativ conex va fi implicat și Consiliul Concurenței.</p>                                                             |
|  | 26. | Art. 12 din Legea cu privire la sistemul administrației penitenciare nr. 300/2017 stabilește scutirea persoanelor fizice și juridice care creează locuri de muncă pentru antrenarea la muncă a condamnaților în cadrul instituțiilor sistemului administrației penitenciare precum și cele care prestează servicii pentru alimentarea personalului penitenciar de la plata chiriei utilajului și/sau a spațiilor utilizate în acest scop, inclusiv a                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p><b>Precizare</b></p> <p>Scutirea de plata chiriei utilajului și/sau a spațiilor utilizate în acest scop, inclusiv a spațiilor pentru depozitarea producției și a materiei prime, aflate în gestiunea</p> |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | <p>spațiilor pentru depozitarea produselor și a materiei prime, aflate în gestiunea instituțiilor respective.</p> <p>Conform pct. 17 din Comunicarea Comisiei Europene privind noțiunea de ajutor de stat astfel cum este menționată la articolul 107 alin.(1) din Tratatul de funcționare a Uniunii Europene, activitățile de organizare, finanțare și executare a pedepselor cu închisoare sunt prerogative de putere publică cu excepția cazului în care se introduc mecanisme de piață.</p> <p>Astfel, în cazul în care întreprinderile penitenciare vor desfășura activitate economică, măsurile de sprijin de scutire de la plata chiriei utilajului și/sau a spațiilor utilizate în acest scop, inclusiv a spațiilor pentru depozitarea produselor și a materiei prime, aflate în gestiunea instituțiilor penitenciare stabilite în proiect, ar putea prezenta semne de măsuri de sprijin reglementate de Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012.</p> <p>Respectiv, furnizorul/inițiatorul urmează să asigure respectarea normelor materiale și procedurale stabilite de Legea 139/2012 cu privire la ajutorul de stat, după caz, să notifice ajutorul de stat dacă valoarea măsurii de sprijin va depăși pragul de 5 milioane de lei per beneficiar, să asigure respectarea regulilor de cumulare pentru ajutorul de minimis dacă acestea vor fi calificate ca ajutor de minimis definit de art. 3 din Legea nr. 139/2012 și să raporteze măsurile de sprijin acordate.</p> | <p>instituțiilor penitenciare nu este o propunere nouă, formulată în contextul prezentului proiect de lege. Subliniem că această scutire este prevăzută în prezent la art. 12 alin. (4) din <i>Legea nr. 300/2017</i>.</p> <p>Prin prezentul proiect, se intenționează majorarea termenului de acordare a spațiilor în comodat, pentru a atrage mai mulți potențiali investitori, ținând cont de starea deplorabilă a bunurilor aflate în gestiunea sistemului administrației penitenciare, care necesită o întreținere cuvenită.</p> |
| 27. | <p>Conform alin.(9) al art. 12 din Art. IV din proiect, pentru desfășurarea, pe teritoriul instituției penitenciare, a activității de comerț, de către unitățile de comerț ambulant de tip gheretă, cu scopul aprovizionării deținuților cu bunuri admise în instituțiile penitenciare, precum și pentru prestarea serviciilor de alimentație pentru personalul penitenciar, Administrația Națională a Penitenciarelor are dreptul să selecteze comercianții în bază de concurs. În acest sens, pentru a asigura evitarea cazurilor de avantajare neîntemeiată a unor întreprinderi față de alte întreprinderi la organizarea concursurilor de selectare a comercianților, considerăm necesar a completa prevederea de la alin.(9)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p><b>Se acceptă</b></p> <p>Textul completat se regăsește la Art. IV p. 1.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |

|                                  |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                          |
|----------------------------------|------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                  |            | al art. 12 Art. IV din proiect, după textul „în baza de concurs” cu textul: „deschis tuturor părților interesate, prin aplicarea unor cerințe de participare nediscriminatorii și transparente”.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                          |
| <b>Ministerul<br/>Finanțelor</b> | <b>28.</b> | La art. II pct. 8 alin. (1 <sup>1</sup> ) din proiect, propunem expunerea primului enunț, în următoarea redacție : „Instituția penitenciară asigură plata contribuțiilor de asigurări sociale de stat la bugetul asigurărilor sociale de stat aferent plăților de retribuire a muncii condamnaților, calculate lunar, precum și declararea acestora către Serviciul Fiscal de Stat.”. Modificarea propusă are drept scop stabilirea certă a obligației instituției penitenciare de achitare și declarare a contribuțiilor de asigurări sociale aferente plăților de retribuire a muncii condamnaților.                                                                                                                                                                                                          | <b>Se acceptă</b><br>Textul pct. 8 alin. (1 <sup>1</sup> ) din proiect a fost reformulat reieșind din propunerea formulată de Casa Națională de Asigurări Sociale. A se vedea p. 1 din prezenta sinteză. |
|                                  | <b>29.</b> | La art. II pct.8, menționăm că urmează a fi clarificat mecanismul, prin care vor fi virate contribuțiile de asigurări sociale către bugetul asigurărilor sociale de stat, precum și procedura de includere în stagiul de cotizare a perioadelor contributive ale condamnaților care sunt antrenați la muncă în temeiul contractului de prestări servicii.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <b>Precizare</b><br>Mecanismul respectiv nu constituie obiect de reglementare al prezentului proiect. Totuși, în procesul de modificare a cadrului normativ conex, se va ține cont de această propunere. |
|                                  | <b>30.</b> | La art. IV pct. 1 din proiect, art. 12 alin. (5) din Legea nr. 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, de expus în următoarea redacție: „(5) În cazul contractelor de prestare a serviciilor de forță de muncă, persoana fizică sau juridică, care achiziționează aceste servicii, suplimentar sumei de retribuire a muncii condamnatului, transferă pe contul instituției penitenciare o sumă echivalentă cu 20% din suma respectivă, pentru organizarea muncii condamnaților, precum și suma contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate la plata de retribuire a muncii condamnaților”.<br>Propunerea expusă urmărește stabilirea obligației certe a entităților, care vor achiziționa serviciile prestate, la transferul plăților către instituția penitenciară. | <b>Se acceptă</b><br>Textul redactat se regăsește la Art. IV p. 1.                                                                                                                                       |
|                                  | <b>31.</b> | <b>Propuneri din avizul Ministerului Finanțelor, recepționate la etapa consultării Analizei impactului de fundamentare:</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | <b>Se acceptă</b><br>Proiectul actual nu prevede                                                                                                                                                         |

|  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                             |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  | <p>La art. III, menționăm că Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice este un act național armonizat cu legislația Uniunii Europene, prin care se asigură transpunerea Directivei 2014/24/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 februarie 2014 privind achizițiile publice.</p> <p>Cu privire la propunerea de modificare și completare a art.5 alin. (1) lit. k) din Legea nr. 131/2015 privind achizițiile publice, comunicăm că această excepție de neaplicabilitate nu este prevăzută în Secțiunea 3 „Excluderi” (art. 7 - 12) din Capitolul I al Directivei 2014/24/UE. Astfel, lit. k) transpune art. 11 „Contracte de servicii atribuite pe baza unui drept exclusiv” al Directivei, care exceptează de la aplicare doar contractele de servicii. În plus, modificarea menționată nu aduce îmbunătățiri adiționale versiunii actuale a legislației în domeniul achizițiilor publice, iar introducerea modificărilor privind aplicarea excepției legislative la contractele de achiziții de bunuri și lucrări va afecta nivelul de armonizare realizat atât al cadrului primar în domeniul achizițiilor publice, cât și al cadrului subsidiar.</p> <p>În context, la alin. (1) art. IV din proiect, care propune completarea art. 12 alin. (3), lit. d) cu propoziția „precum și să încheie contracte de achiziții publice cu drept exclusiv cu alte instituții publice” nu este considerată necesară. Acest lucru se datorează faptului că aceste norme sunt prevăzute în Legea nr.131/2015 privind achizițiile publice, care reglementează principiile achizițiilor publice, subiecții, totalitatea raporturilor juridice apărute în procesul de atribuirea a contractelor de achiziție publică.</p> <p>Adițional, subliniem faptul că în Raportul Comisiei Europene, elaborat în baza Contribuției Republicii Moldova la Pachetul de extindere a Comisiei Europene pentru anul 2023 la Capitolul 5 „Achiziții Publice”, Comisia Europeană îndeamnă Republica Moldova să adopte măsuri eficiente pentru reducerea volumului achizițiilor publice, care nu se încadrează în prevederile Legii privind achizițiile publice. În acest context, accentuăm importanța acțiunilor de</p> | <p>reglementari privind modificarea <i>Legii nr. 131/2015</i>, anterioarele prevederi cu referire la modificarea legii menționate au fost excluse urmare a procedurii de consultare a AIR-lui cu Ministerul Finanțelor.</p> |
|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |     | <p>implementare a recomandărilor Comisiei Europene, care monitorizează cu strictețe excepțiile de neaplicabilitate.</p> <p>Reieșind din cele expuse, Ministerul Finanțelor informează că nu susține conceptual modificările asupra Legii nr. 131/2015 privind achizițiile publice.</p>                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|  | 32. | <p>La art. IV, cu referință la modificările propuse la pct.2, cu privire la indemnizația lunară achitată personalului instituțiilor penitenciare care este implicat în activități de organizare a muncii deținuților, menționăm că, instituirea acesteia nu poate fi acceptată, dat fiind faptul că escortarea deținuților este o atribuție de serviciu stabilită prin lege angajaților instituțiilor penitenciare.</p> | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>Scopul principal al proiectului de lege este crearea condițiilor pentru antrenarea unui număr cât mai mare de persoane deținute la munci remunerate.</p> <p>Astfel, prin proiectul de lege se intenționează atât dezvoltarea industriei proprii, cât și atragerea investitorilor și angajatorilor externi. Toate aceste acțiuni presupun eforturi suplimentare pentru personalul penitenciar, activitatea principală a căruia nu presupune organizarea muncii deținuților, ci lucru cu persoanele deținute.</p> <p>Percepția că organizarea muncii deținuților se rezumă numai la escortarea deținuților este una învechită, or, în prezent, ponderea cea mai mare a lucrărilor la care sunt antrenate persoanele deținute sunt lucrările de procesare internă, ce nu implică activitatea de escortare, însă necesită un efort considerabil pentru organizarea</p> |

|  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p>muncii, astfel încât condamnații să asigure randamentul necesar al activității desfășurate.</p> <p>Pe lângă acestea, crearea producției proprii va implica eforturi considerabile din partea personalului penitenciar, iar în lipsa vreunui instrument de motivare, scopul scontat al proiectului nu va fi atins.</p> <p>Reiterăm că crearea Fondului de organizare a muncii penitenciare nu implică costuri suplimentare din bugetul de stat.</p> |
|  | 33. | <p>Cu privire la Nota informativă: Potrivit Notei informative, atribuirea competențelor sistemului administrației penitenciare de a dispune și efectua monitorizarea electronică a deținuților, externalizarea serviciilor de reabilitare a condamnaților și subvenționarea agenților economici care angajează condamnați ce execută pedepse private de libertate, vor genera cheltuieli suplimentare din bugetul de stat în sumă de 17,5 milioane de lei.</p> <p>În acest context, menționăm că planificarea și alocarea resurselor publice se efectuează în strânsă legătură cu prioritățile Guvernului și obiectivele politicii bugetar-fiscale pe termen mediu.</p> <p>Astfel, este de menționat, că mijloace financiare pentru implementarea prevederilor date nu sunt prevăzute în buget pentru anul 2024 și, respectiv, va necesita alocății suplimentare, ceea ce contravine prevederilor art.17 alin.(2) din Legea nr.181/2014, potrivit cărora pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.</p> <p>Prin urmare, luând în considerare esența subiectului abordat</p> | <p><b>Precizare</b></p> <p>În partea ce ține de costurile privind monitorizarea electronică a persoanelor deținute, se precizează că dispozitivele de monitorizare vor fi achiziționate în limita bugetului aprobat. În principal, stocul de dispozitive electronice de monitorizare se propune a fi suplinit, cel puțin la etapa inițială, în baza donațiilor din partea partenerilor de dezvoltare ale sistemului administrației penitenciare.</p>  |

|                                                |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|------------------------------------------------|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                |            | referitor la modificarea Legii nr. 105/2018 și a mecanismului de virare a contribuțiilor de asigurări sociale către bugetul asigurărilor sociale de stat și includerea în stagiul de cotizare a perioadei contributive a condamnaților, se impune necesitatea expunerii și, după caz, înaintarea propunerilor de intervenție justificată, în vederea soluționării problemelor vizate de către Ministerul Muncii și Protecției Sociale, care elaborează politici în domeniile respective.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Avizare și consultare publică repetată</b>  |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Ministerul Muncii și Protecției Sociale</b> | <b>34.</b> | <p><b>La art. II. – Legea asistenței sociale nr. 547/2003:</b></p> <p>Remarcăm, că propunerea de completare a art. 1 din Legea asistenței sociale nr. 547/2003 la noțiunea „persoană și familie defavorizată” cu textul: „, inclusiv persoana eliberată din locurile de detenție în primele 6 luni de la eliberare;”, a fost inclusă în proiectul de lege ulterior primei avizări. Ministerul solicită excluderea din proiect a normei propuse, întrucât noțiunea actuală „<i>persoană și familie defavorizată</i>” deja înglobează în sine categoria propusă.</p> <p>De asemenea, această categorie se încadrează și în lista beneficiarilor de asistență socială, specificați la art. 7 lit. j) „<i>alte persoane și familii aflate în dificultate</i>”, aceasta însemnând că „<i>persoanele eliberate din locurile de detenție în primele 6 luni de la eliberare</i>” sunt deja subiecții acestei legi.</p> | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>Deși noțiunea generală de „persoană și familie defavorizată” din <i>Legea asistenței sociale nr. 547/2003</i> ar putea fi interpretată ca incluzând și persoanele eliberate din locurile de detenție, <b>această interpretare este una prea largă și lasă loc de discrepanțe și aplicare neuniformă în practică.</b></p> <p>De asemenea art. 7 lit. j) prevede „alte persoane și familii aflate în dificultate”, această formulare generică depinde în mare măsură de aprecierea subiectivă a funcționarului din domeniul asistenței sociale.</p> <p>În lipsa unei prevederi exprese, practicienii din domeniul asistenței sociale ar putea interpreta diferit încadrarea acestor persoane, ceea ce poate duce la refuzuri de acordare a</p> |



|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | sprijinului sau la întârzieri.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| 35. | <p><b>La art. V –<i>Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj:</i></b></p> <p><b>La punctul 1</b>, art. 23, alin. (3), de a se completa cu litera f<sup>1</sup> ) cu următorul conținut:</p> <p>„f<sup>1</sup>) <i>condamnații, care execută pedepse privative de libertate;</i>”, urmează a fi exclusă din proiect, reieșind din considerentul că, potrivit art. 11 din <i>Legea nr. 297/1999 cu privire la adaptarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție</i>, Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (în continuare ANOFM), oferă protecție socială doar <b><i>persoanelor eliberate din locurile de detenție</i></b> în procesul plasării lor în câmpul muncii, această categorie fiind specificată și la art.23, alin. (3) din Legea 105/2018.</p> <p><i>Persoanele condamnate, care execută pedepse privative de libertate</i> sunt subiecții Ministerului Justiției, în speță a Administrației Naționale a Penitenciarelor, care conform pct. 11, sbp.26) al <i>Hotărârii Guvernului nr. 437/2018 cu privire la organizarea și funcționarea Administrației Naționale a Penitenciarelor</i>, are dreptul „să coordoneze activitatea instituțiilor subordonate în vederea antrenării deținuților în muncă, educării lor spirituale și cultural-estetice, precum și realizarea măsurilor pentru adaptarea socială a persoanelor eliberate din locurile de detenție și să elaboreze recomandări privind modul de antrenare a deținuților în muncă la persoanele fizice sau persoanele juridice cu orice tip de proprietate”.</p> <p>De asemenea, pct. 36 a <i>Hotărârii Guvernului nr. 583/2006 cu privire la aprobarea statutului executării pedepsei de către condamnați</i>, prevede că, „antrenarea deținuților la muncă și instruirea profesională este dispusă de șeful penitenciarului, la propunerea comisiei penitenciarului, luând în considerare particularitățile fiecărui individ”.</p> | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>Raționamentul completării art. 23 alin. (3) cu lit. f<sup>1</sup>): nu dublează competențele Administrației Naționale a Penitenciarelor (ANP), ci creează un cadru legal expres pentru colaborare interinstituțională. Proiectul nu propune transferarea responsabilității ANP către Agenția Națională pentru Ocuparea Forței de Muncă (ANOFM), ci prevede explicit că ANOFM poate interveni chiar și pentru actualii condamnați, nu doar pentru foști condamnați (de ex.: furnizarea, la solicitarea ANP, a informațiilor privind locurile de muncă vacante disponibile, cerințele de pregătire necesare pentru ocuparea acestora și alte date relevante).</p> <p>În absența unei prevederi clare, există riscul ca deținuții să nu fie considerați eligibili pentru serviciile ANOFM pe motiv că nu sunt „persoane libere”.</p> <p>Deși responsabilitatea pentru antrenarea în muncă a persoanelor private de libertate aparține ANP, acest fapt nu</p> |

|                                                          |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|----------------------------------------------------------|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                          |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | excluce necesitatea implicării ANOFM încă de la etapa detenției, pentru a asigura o tranziție eficientă de la detenție la integrarea pe piața muncii după eliberare.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <b>Ministerul Dezvoltării Economice și Digitalizării</b> | <b>36.</b> | <p>Articolul I din proiect prevede completarea pct. 4, art. 361 din Legea nr. 845/1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi cu litera l) cu următorul cuprins:</p> <p><i>„angajarea în câmpul muncii a persoanelor care execută o pedeapsă privativă de libertate sau a celor eliberate din locurile de detenție”.</i></p> <p>Reliefăm că pct. 3, art. 36<sup>1</sup> din legea vizată stipulează: <i>„Prin categorii defavorizate ale populației se subînțeleg persoanele și familiile defavorizate, astfel cum sînt definite în Legea asistenței sociale nr. 547/2003”.</i></p> <p>Suplimentar, pct. 4, art. 36<sup>1</sup> din Legea vizată citează: <i>„Constituie activități de antreprenoriat social activitățile din domeniile orientate spre:</i></p> <p><i>a) crearea locurilor de muncă și încadrarea, în mod prioritar, a persoanelor din categoriile defavorizate ale populației;”</i></p> <p>Subsecvent, în contextul modificărilor propuse la Articolul II din proiect de completare a noțiunii <i>„persoană și familie defavorizată”</i> prevăzută art. 1 din Legea nr.547/2003, prin includerea în categoria respectivă a persoanelor <i>„eliberate din locurile de detenție în primele 6 luni de la eliberare”</i>, considerăm inutilă modificarea operată la pct.4, art. 36<sup>1</sup> din Legea nr. 845/1992.</p> <p>Mai mult decât atât, se constată o diferențiere nejustificată între <i>persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate și cele eliberate din locurile de detenție</i> menționate la Articolul I și persoanele <i>„eliberate din locurile de detenție în primele 6 luni de la eliberare”</i> menționate la Art. II. Această diferențiere poate genera confuzii juridice privind statutul de „persoană defavorizată” al persoanelor care execută</p> | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>A se vedea argumentele de la pct. 34 din sinteză.</p> <p>Referitor la presupusa diferențiere nejustificată între <i>persoanele aflate în detenție și cele eliberate</i>, precizăm că această obiecție nu este întemeiată. Or, persoanele care execută o pedeapsă privativă de libertate beneficiază de protecție și asistență în cadrul regimului penitenciar, iar persoanele eliberate din locurile de detenție sunt considerate persoane defavorizate în perioada imediat următoare eliberării.</p> |

|                                  |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|----------------------------------|------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                  |            | o pedeapsă privativă de libertate. Dacă intenția autorului este să creeze o distincție între aceste categorii, acest aspect trebuie expus în mod clar în textul proiectului pentru a elimina orice ambiguitate.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| <b>Consiliul<br/>Concurenței</b> | <b>37.</b> | <p>Având în vedere că unele propuneri prezentate în avizul Plenului Consiliului Concurenței nr.DJ-06/472-1063 din 11 iulie 2024 nu au fost luate în considerare își reiterează opinia expusă anterior.</p> <p>1. Astfel, reiterăm necesitatea de a fi completat textul „în baza de concurs” de la alin. (9) al art. 12 din Legea nr. 300/2017, cu formularea: „deschis tuturor părților interesate, prin aplicarea unor cerințe de participare nediscriminatorii și transparente”. Aceste cerințe sunt necesare pentru a evita avantajarea neîntemeiată a anumitor întreprinderi în cadrul procesului de selecție și pentru a asigura neadmiterea stabilirii barierelor de participare la concurs pentru unele unități de comerț.</p> | <p><b>Se acceptă</b></p> <p>Redacția propusă pentru art. 12. alin. (9) din <i>Legea nr. 300/2017</i> a fost completată reieșind din propunerea respectivă.</p>                                                                                                                                                                                                                        |
|                                  | <b>38.</b> | <p>2. Totodată, art.12 din Legea cu privire la sistemul administrației penitenciare nr.300/2017 stabilește <i>scutirea persoanelor fizice și juridice care creează locuri de muncă pentru antrenarea la muncă a condamnaților în cadrul instituțiilor sistemului administrației penitenciare, precum și cele care prestează servicii pentru alimentarea personalului penitenciar, de la plata chiriei utilajului și/sau a spațiilor utilizate în acest scop, inclusiv a spațiilor pentru depozitarea produselor și a materiei prime, aflate în gestiunea instituțiilor respective.</i></p> <p>Astfel, la implementarea măsurii date pentru respectarea Legii cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012, este necesar ca</p>         | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>În ceea ce privește prevederile art. 12 din <i>Legea nr. 300/2017</i> privind scutirea de la plata chiriei pentru persoanele fizice și juridice care creează locuri de muncă pentru condamnați în instituțiile penitenciare, considerăm că această măsură nu intră „automat” în categoria ajutorului de stat, ci reprezintă o facilitate menită să</p> |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>furnizorul/inițiatorul să notifice ajutorul de stat dacă valoarea măsurii de sprijin va depăși pragul de 5 milioane de lei per beneficiar, să asigure respectarea regulilor de cumulare pentru ajutorul de minimis dacă acestea vor fi calificate ca ajutor de minimis definit la art.3 din Legea nr.139/2012 și să raporteze măsurile de sprijin acordate.</p> | <p>încurajeze reintegrarea socială și profesională a persoanelor private de libertate.</p> <p>În conformitate cu art. 3 din <i>Legea nr. 139/2012 privind ajutorul de stat</i>, orice măsură de sprijin trebuie analizată prin prisma criteriilor cumulative ale ajutorului de stat. În acest sens, scutirea de la plata chiriei trebuie evaluată în contextul obiectivelor sociale și de interes public urmărite de stat, având în vedere că aceasta contribuie la reducerea recidivei și la creșterea ratei de angajare a foștilor deținuți, ceea ce, pe termen lung, generează beneficii economice și sociale semnificative.</p> <p>Mai mult decât atât, valoarea sprijinului acordat trebuie analizată în raport cu beneficiile economice generale pe care le aduce, inclusiv reducerea poverii financiare asupra sistemului penitenciar și a bugetului de stat prin diminuarea ratei șomajului în rândul foștilor condamnați. În cazul în care valoarea măsurii ar depăși pragul de 5 milioane de lei per beneficiar, notificarea ajutorului de stat poate fi efectuată</p> |
|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                          |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|--------------------------|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                          |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>conform procedurilor stabilite, însă acest aspect nu reprezintă un impediment în aplicarea măsurii.</p> <p>Prin urmare, măsura propusă trebuie privită ca un instrument de politică socială, cu impact pozitiv asupra reintegrării deținuților, și nu exclusiv ca o formă de ajutor de stat susceptibilă de a denatura concurența pe piață.</p> |
|                          | 39. | <p>3. De asemenea, conform alin. (7) al art. 12 din Legea cu privire la sistemul administrației penitenciare nr. 300/2017, Art. IV din proiect, <i>bunurile obținute în urma activității economice din sistemul administrației penitenciare se utilizează în scopuri interne ale sistemului sau, după caz, pot fi comercializate persoanelor fizice și juridice, inclusiv altor instituții și autorități publice.</i></p> <p>În acest sens, propunem includerea unei prevederi prin care să se stipuleze expres în lege obligativitatea Administrației Naționale a Penitenciarelor de a prezenta spre avizare către Consiliul Concurenței metodologia de stabilire a prețurilor pentru comercializarea produselor obținute în cadrul activităților economice desfășurate de întreprinderile penitenciare.</p> | <p><b>Se acceptă</b></p> <p>Textul art. 12 alin. (7) din proiect a fost revizuit reieșind din propunere.</p>                                                                                                                                                                                                                                       |
| Ministerul<br>Finanțelor | 40. | <p><b>Art. II</b> din proiect prevede modificarea Legii asistenței sociale nr. 547/2003, prin completarea la art.1 a noțiunii de “persoană și familie defavorizată”.</p> <p>Astfel, măsura în cauză prevede extinderea categoriilor de beneficiari care cad sub incidența prezentei legi, fapt care va genera costuri suplimentare de la bugetul de stat, a căror sursă de finanțare nu este identificată.</p> <p>De asemenea, se menționează că Nota de fundamentare nu conține costurile aferente prevederii în cauză și calculele care ar fundamenta estimarea acestora, cât și sursa de finanțare.</p>                                                                                                                                                                                                    | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>A se vedea argumentele de la pct. 34 din sinteză.</p> <p>Totodată menționăm că, Ministerul Muncii și Protecției Sociale susține că, în prezent, persoanele eliberate din detenție sunt deja incluse în categoria de „persoană și familie defavorizată” și beneficiază de suportul prevăzut</p>                      |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                              |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | de lege, iar propunerea de modificare vizează doar detalierea și clarificarea acestei norme. |
| 41. | <p>La <b>art. III</b>, conform redacției propuse la pct. 8 din proiect (art. 236 alin. (1<sup>1</sup>) din Codul de executare), în cazul contractului de prestări servicii încheiat între instituția penitenciară și persoanele fizice sau juridice, ultimii la suma de retribuire a muncii calculată lunar pentru toți condamnații, asigură calcularea contribuțiilor de asigurări sociale și transferul lunar al acestora către instituția penitenciară, care va efectua declararea contribuțiilor de asigurări sociale și plata corespunzătoare a acestora la bugetul asigurărilor sociale de stat în modul și conform reglementărilor stabilite pentru salariați.</p> <p>Astfel, menționăm că mecanismul propus creează incertitudini în partea ce ține de modul de formare a prețului, în condițiile în care obligația de plată a contribuțiilor de asigurări sociale îi revine instituției penitenciare.</p> <p>În acest context, urmează a se ține cont de resursele financiare din care se vor achita contribuțiile specificate, or potrivit art. 101 alin. (8) din Legea nr. 489/1999 privind sistemul public de asigurări sociale, cheltuielile bugetului asigurărilor sociale de stat se vor calcula separat pe surse de finanțare: din mijloacele bugetului asigurărilor sociale de stat și din mijloacele bugetului de stat.</p> | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>Mecanismul propus nu generează incertitudini privind formarea prețului, întrucât contribuțiile de asigurări sociale sunt incluse transparent în costurile contractuale, fiind suportate de persoanele fizice sau juridice care beneficiază de serviciile prestate de condamnați.</p> <p>Instituția penitenciară acționează doar ca un intermediar pentru declararea și transferul acestor contribuții, asigurând respectarea reglementărilor fiscale.</p> <p>În plus, acest model este în concordanță cu principiile asigurărilor sociale, oferind deținuților drepturi și protecție în raport cu activitatea desfășurată.</p> |                                                                                              |
| 42. | <p>La <b>art.IV</b> din proiect se solicită excluderea pct.2 aferent creării Fondului de organizare a muncii penitenciare, având drept scop stimularea personalului instituțiilor penitenciare, care este implicat în activități de organizare a muncii condamnaților, suplimentar atribuțiilor de bază, de a beneficia de o indemnizație lunară în mărime ce nu va depăși 50 % din salariul de funcție al angajatului, conform modului stabilit prin ordinul directorului Administrației Naționale a Penitenciarelor.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p><b>Se acceptă</b></p> <p>Textul proiectului a fost revizuit. În urma acestui proces, s-a decis renunțarea la propunerea privind crearea unui fond special, având în vedere principiile legalității și sustenabilității financiare, precum și necesitatea</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                              |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | <p>În acest context, se va exclude și alin. (5) al pct.1 din art.IV.</p> <p>Propunerea autorului de a completa cu aceste prevederi Legea nr.300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare nu poate fi susținută, deoarece executarea atribuțiilor sistemului administrației penitenciare sunt asigurate din bugetul de stat, în raport cu care sunt dimensionate statele de personal. Astfel, pentru realizarea funcțiilor urmează a fi aplicate fără excepție prevederile Legii nr.270/2018 privind sistemul unitar de salarizare în sectorul bugetar.</p> <p>Mai mult ca atât, crearea fondului cu destinație specială contravine principiului universalității bugetului, reglementat de art.8 al Legii finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr.181/2014, care specifică că toate resursele și cheltuielile bugetare se includ în buget, fără stabilirea corelărilor/legăturilor între anumite tipuri de resurse și cheltuieli.</p> <p>De menționat, că existența surselor cu destinație specială afectează grav disciplina bugetară și constituie precedente, discriminări în raport cu personalul altor instituții.</p> <p>În acest sens, de precizat că Republica Moldova și-a asumat față de partenerii de dezvoltare reforme în domeniul finanțelor publice, care să asigure inclusiv eliminarea veniturilor „marcate”.</p> | alinierii reglementărilor la cadrul normativ existent.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| 43. | <p><b>La art. V</b>, ce prevede modificarea Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, prin subvenționarea agenților economici care angajează condamnați ce execută pedepse privative de libertate, se atenționează că, prevederea în cauză va duce la extinderea numărului beneficiarilor de subvenții, iar conform Notei de fundamentare, în vederea implementării măsurii în cauză este estimat un impact financiar în cuantum de 6,5 mil. lei.</p> <p>În acest context, se menționează că mijloacele financiare necesare pentru implementarea măsurilor date nu sunt prevăzute în bugetul pentru anul 2025 și va necesita alocații suplimentare, ceea ce contravine prevederilor art.17 alin. (2) din Legea nr.181/2014, potrivit căroră pe parcursul anului bugetar în curs nu pot fi puse în aplicare decizii care</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <p><b>Se acceptă parțial</b></p> <p>Referitor la subvenționarea agenților economici a se vedea argumentele de la pct. 14 din sinteză.</p> <p>Cu referire la impactul financiar inițial, menționăm că tocmai din acest motiv s-a decis completarea proiectului cu prevederi privind intrarea în vigoare a acestuia peste 3 luni de la data publicării. Această perioadă</p> |

|                                                                                                                                              |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                              |     | <p>conduc la reducerea veniturilor și/sau majorarea cheltuielilor bugetare, dacă impactul financiar al acestora nu este prevăzut în buget.</p> <p>Totodată, menționăm că în tabelul de sinteză nu au fost aduse argumente la obiecția ce ține de prevederea aferentă subvenționării agenților economici (art.36 din Legea nr.105/2018).</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>de implementare va oferi autorităților competente timpul necesar pentru a identifica și planifica sursele de finanțare adecvate. De asemenea, va permite ajustarea corespunzătoare a cadrului normativ și administrativ, asigurând o implementare sustenabilă și eficientă a măsurilor propuse.</p> |
| <p><b>Ministerul<br/>Finanțelor</b><br/>(aviz suplimentar,<br/>urmare a ședinței<br/>interinstituționale<br/>din data de<br/>25.02.2025)</p> | 44. | <p>Cu referire la art. II și V, reiterăm obiecțiile expuse anterior în avizul nr. 04/1-06/11/12 din 16.01.2025. Astfel, măsurile propuse implică extinderea categoriilor și numărul de beneficiari, ceea ce va genera costuri suplimentare pentru bugetul de stat, sursa acestora nefiind identificată.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p><b>Nu se acceptă</b><br/>A se vedea argumentele de la pct. 34, 40 și 43 din sinteză.</p>                                                                                                                                                                                                            |
|                                                                                                                                              | 45. | <p>Totodată, aferent art. IV, prin modificarea art.12 din Legea 300/2017 cu privire la sistemul administrației penitenciare, Administrația Națională a Penitenciarelor (în continuare - ANP) va încasa o sumă suplimentară din partea persoanelor fizice sau juridice echivalentă cu 20% din suma contractelor de prestare servicii, care va fi utilizată în conformitate cu art. 43 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar fiscale nr.181/2014.</p> <p>În acest context, se consideră oportun ca autorul să indice în Capitolul 4. „Fundamentarea economico-financiară” din Nota informativă informații privind veniturile generate în baza noilor reglementări.</p> | <p><b>Se acceptă</b><br/>Nota de fundamentare a fost completată cu calculele respective.</p>                                                                                                                                                                                                           |
|                                                                                                                                              | 46. | <p>Concomitent, la art.12 alin. (5) din actul prenotat se propune ca textul ”gestionează în modul stabilit de Ministerul Justiției” de substituit cu cuvântul ”utilizează”.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | <p><b>Se acceptă</b><br/>Textul a fost modificat.</p>                                                                                                                                                                                                                                                  |
|                                                                                                                                              | 47. | <p>Subsecvent, având în vedere art.VI din proiectul de lege, care prevede intrarea în vigoare a acestuia la 1 ianuarie 2026, se consideră necesar ca Ministerul Muncii și Protecției Sociale, în calitate de</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p><b>Se acceptă</b><br/>Intrarea în vigoare a proiectului peste 3 luni de la data</p>                                                                                                                                                                                                                 |



|                                   |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|-----------------------------------|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                   |            | <p>autoritate responsabilă de elaborarea și realizarea politicii în domeniul protecției sociale, să analizeze oportunitatea măsurilor respective, cu prezentarea ulterioară a propunerilor pentru a fi examinate în cadrul procesului de elaborare a CBTM 2026-2028.</p> <p>Propunerile urmează a fi analizate, urmărind scopul de asigurare a conformării cadrului de politici cu cel de resurse, precum și corelării programelor de cheltuieli cu prioritățile din documentele strategice, ținând cont de spațiul fiscal disponibil.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>publicării va oferi timp pentru a efectua modificările necesare în Cadrul Bugetar pe Termen Mediu (CBTM). Având în vedere că CBTM se ajustează anual, ministerul va putea realiza o revizuire temeinică a alocărilor bugetare și va avea timpul necesar pentru a implementa ajustările conform noilor cerințe și evoluții economice și sociale, asigurând o planificare bugetară eficientă și adaptată contextului actual.</p>                                                                                                                                                             |
| <b>Consiliul pentru Egalitate</b> | <b>48.</b> | <p>Consiliul a reținut că propunerea privind păstrarea normei actuale de la art. 236 alin. (1) din Codul de executare, care stabilește că salariul lunar al condamnaților nu poate fi mai mic decât salariul minim pe țară, luându-se în considerare indexările și majorările stabilite, nu a fost acceptată.</p> <p>În acest sens, Consiliul reiterează faptul că prevederile pct. 8 alin. (1) din cadrul Art. III al proiectului, care stabilesc că salariul condamnatului nu poate depăși 50% din salariul minim pe țară stabilit de Guvern, instituie o măsură regresivă care înrăutățește situația condamnaților.</p> <p>Or, actualmente, art. 236 alin. (1) al Codului de executare prevede că salariul lunar al condamnaților nu poate fi mai mic decât salariul minim pe țară, luându-se în considerare indexările și majorările stabilite. Astfel, Consiliul menționează că formula propusă în proiect plafonează remunerarea condamnaților care prestează muncă remunerată în cadrul penitenciarului, deoarece stabilește limita maximă a salariului lunar al acestora și nu permite stabilirea unui quantum mai mare, în timp ce legislația actuală prevede un quantumul minim și nu exclude</p> | <p><b>Se acceptă parțial</b></p> <p>Menționăm că alin. (1) al art. 236 a completat cu prevederi referitoare la stabilirea quantumului minim al remunerării condamnatului.</p> <p>Totodată, menționăm că munca desfășurată în detenție nu poate fi asimilată unui raport de muncă tradițional între angajator și salariat, deoarece deținuții nu sunt considerați angajați obișnuiți. Activitatea lor profesională face parte integrantă din procesul de reabilitare socială în contextul executării unei pedepse privative de libertate, având ca scop principal reintegrarea socială, nu</p> |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>posibilitatea stabilirii unui quantum mai mare al salariului lunar condamnaților care prestează muncă remunerată.</p> <p>De asemenea, Consiliul reiterează faptul că prevederile proiectului instituie o situație de diferențiere în materie de remunerare a condamnaților în dependență de faptul dacă aceștia vor realiza o muncă remunerată în temeiul contractului de prestări servicii, încheiat între instituția penitenciară și persoanele fizice sau juridice sau dacă vor realiza o muncă remunerată prin prestarea serviciilor cu caracter gospodăresc, necesare instituției penitenciare.</p> <p>Or, deși în cazul primei categorii este posibilă negocierea unui salariu mai mare, având în vedere plafonul stabilit de 50% din salariul minim pe țară stabilit de Guvern, persoanele juridice sau fizice care vor încheia contracte cu condamnații vor tinde să mențină o salarizare joasă a acestora.</p> <p><b>Din considerentele expuse, Consiliul reiterează recomandarea de excludere a pct. 8 alin. (1) din cadrul Art. III al proiectului examinat, cu păstrarea normei actuale de la art. 236 alin. (1) Cod de executare: „Salariul lunar al condamnaților nu poate fi mai mic decât salariul minim pe țară, luându-se în considerare indexările și majorările stabilite.”</b></p> | <p>obținerea unui câștig financiar propriu-zis.</p> <p>Statul asigură integral cheltuielile de întreținere ale persoanelor private de libertate, inclusiv cazarea, hrana, asistența medicală și alte necesități, ceea ce justifică nivelul redus al remunerației acordate pentru munca prestată. Spre deosebire de o persoană aflată în libertate, un deținut nu trebuie să acopere cheltuieli de subzistență, iar în unele sisteme o parte din venitul obținut este reținut pentru a acoperi costurile detenției sau pentru despăgubirea victimelor infracțiunilor comise.</p> <p>În numeroase state, munca în penitenciare este concepută ca o oportunitate pentru deținuți de a-și ocupa timpul util, de a dezvolta abilități profesionale și de a obține resurse financiare modeste, fie pentru nevoi personale, fie pentru economii destinate reintegrării post-detenție.</p> <p>Din perspectiva echității sociale, este importantă menținerea unei diferențieri clare între statutul persoanelor aflate în libertate și cel al celor condamnate.</p> |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
|--|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  | <p>Acordarea unui salariu echivalent cu cel al unei persoane libere, în condițiile în care deținuții nu suportă costurile vieții cotidiene, ar crea o discrepanță inacceptabilă și ar putea genera situații absurde în care privarea de libertate devine, paradoxal, mai avantajoasă decât libertatea însăși.</p> <p>În majoritatea țărilor europene, deținuții care participă la activități lucrative în timpul detenției sunt remunerați, însă nivelul compensației este, de obicei, sub salariul minim legal. Această practică se bazează pe considerente legate de natura specială a muncii în detenție, care este văzută ca parte a procesului de reabilitare și reintegrare socială, mai degrabă decât ca un raport de muncă tradițional.</p> <p>De exemplu, în Polonia, deținuții sunt obligați să muncească zilnic în penitenciar sau să participe la cursuri de formare profesională. Din veniturile obținute, 10% sunt reținute și oferite deținutului ca ajutor financiar după eliberare, facilitând astfel reintegrarea sa în societate.</p> |
|--|--|--|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--|-----|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | <p>Este important de menționat că politicile privind remunerația deținuților variază semnificativ între diferitele state europene, în funcție de legislația națională și de abordările specifice ale fiecărui sistem penitenciar. Cu toate acestea, tendința generală este ca remunerația să fie mai mică decât salariul minim, reflectând atât contribuția statului la întreținerea deținuților, cât și obiectivul principal al muncii în detenție: reabilitarea și pregătirea pentru reintegrarea în societate.</p> |
|  | 49. | <p>Totodată, Consiliul atrage atenția asupra modificărilor operate la art. 234 alin. (4) din Codul de executare, prin prevederile Art. III pct. 6 din proiect, ce stabilesc faptul că la munca neremunerată condamnatul este, de regulă, antrenat în afara orelor de lucru, cel mult 4 ore pe zi. În această privință, Consiliul menționează că deși proiectul a fost completat cu prevederi care reglementează durata maximă zilnică pentru care deținutul poate fi antrenat la muncă neremunerată, totuși acestea nu instituie o durată maximă săptămânală pentru care aceștia pot fi antrenați la muncă neremunerată, precum este prevăzut de legislația actuală la art. 234 alin. (3) din Codul de executare.</p> <p>De asemenea, nu este clară justificarea antrenării condamnaților la muncă neremunerată în afara orelor de lucru, or în situația în care condamnatul este antrenat la muncă remunerată conform unui program complet, antrenarea acestuia la muncă neremunerată în afara orelor de lucru nu este conformă cu reglementările Codului muncii privind timpul de muncă și timpul de odihnă, care, potrivit art. 235 alin. (7) din Codul de executare, sunt aplicabile în privința condamnaților.</p> | <p><b>Se acceptă</b><br/>Textul a fost revizuit reieșind din propunere.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |

|                                                                                                                                                    |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                    |            | Astfel, în vederea evitării antrenării neuniforme a deținuților la muncă neremunerată, Consiliul solicită instituirea, în cadrul alin. (4) al art. 234 în redacția proiectului, a unei durate maxime săptămânale a muncii neremunerate la care poate fi supus condamnatul.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <p align="center"><b>Constatările raportului de expertiză anticorupție</b><br/> <b>ELO24/9920 din 15.08.2024 Centrul Național Anticorupție</b></p> |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Centrul Național Anticorupție</b>                                                                                                               | <b>50.</b> | <p>Considerăm că nota de fundamentare conține o justificare suficientă a necesității promovării proiectului de act normativ, însă menționăm despre necesitatea revizuirii acesteia prin prisma cerințelor prevederilor Legii nr.100/2017 (ajustate prin Legea nr. 49 din 21 martie 2024).</p> <p><b>I.5.2. Argumentarea economică-financiară.</b></p> <p>Conform art.30 lit. d) al Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, nota de fundamentare trebuie să conțină „d) analiza impactului de reglementare”. Implementarea în practică a normelor proiectului nu necesită alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat, fapt confirmat și de către autor în nota de fundamentare. Suplimentar, reiterăm necesitatea revizuirii notei de fundamentare prin prisma cerințelor prevederilor Legii nr.100/2017 (ajustate prin Legea nr. 49 din 21 martie 2024).</p> | <p><b>Se acceptă</b><br/> Nota de fundamentare a fost ajustată.</p>                                                                                                                                                                                    |
| <p align="center"><b>Cea de-a treia etapă de avizare și consultare publică</b></p>                                                                 |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                        |
| <b>Consiliul pentru egalitate</b>                                                                                                                  | <b>51.</b> | <p>Consiliul a reținut că propunerea privind păstrarea normei actuale de la art. 236 alin. (1) din Codul de executare, care stabilește că salariul lunar al condamnaților nu poate fi mai mic decât salariul minim pe țară, luându-se în considerare indexările și majorările stabilite, nu a fost acceptată. În acest sens, Consiliul reiterează faptul că prevederile art. 236 alin. (1) în redacția proiectului (Art. III pct. 9), care stabilesc că salariul condamnatului nu poate depăși 50% din salariul minim pe țară stabilit de Guvern, instituie o măsură regresivă care înrăutățește situația condamnaților. Or, actualmente, art. 236 alin. (1) al Codului de</p>                                                                                                                                                                                                               | <p><b>Nu se acceptă</b><br/> A se vedea argumentele de la pct. 48 din sinteză.</p> <p>Totodată, menționăm că stabilirea în proiect a marjei procentuale minime a salariului condamnatului are rol de garanție împotriva unor eventuale stabiliri a</p> |

|     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                          |
|-----|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------|
|     | <p>executare prevede că salariul lunar al condamnaților nu poate fi mai mic decât salariul minim pe țară, luându-se în considerare indexările și majorările stabilite.</p> <p>Astfel, Consiliul menționează că formula propusă în proiect plafonează remunerarea condamnaților care prestează muncă remunerată în cadrul penitenciarului, deoarece stabilește limita maximă a salariului lunar al acestora și nu permite stabilirea unui cuantum mai mare, în timp ce legislația actuală prevede un cuantumul minim și nu exclude posibilitatea stabilirii unui cuantum mai mare al salariului lunar condamnaților care prestează muncă remunerată.</p> <p>De asemenea, Consiliul reiterează faptul că prevederile proiectului instituie o situație de diferențiere în materie de remunerare a condamnaților în dependență de faptul dacă aceștia vor realiza o muncă remunerată în temeiul contractului de prestări servicii, încheiat între instituția penitenciară și persoanele fizice sau juridice sau dacă vor realiza o muncă remunerată prin prestarea serviciilor cu caracter gospodăresc, necesare instituției penitenciare sau prin prestarea serviciilor legate de procesul de producere din cadrul instituției penitenciare. Or, deși în cazul primei categorii este posibilă negocierea unui salariu mai mare, având în vedere plafonul stabilit de 50% din salariul minim pe țară stabilit de Guvern, persoanele juridice sau fizice care vor încheia contracte cu condamnații vor tinde să mențină o salarizare joasă a acestora.</p> <p><b>Din considerentele expuse, Consiliul reiterează recomandarea de excludere a pct. 9 din cadrul Art. III al proiectului examinat, cu păstrarea normei actuale de la art. 236 alin. (1) Cod de executare: „Salariul lunar al condamnaților nu poate fi mai mic decât salariul minim pe țară, luându-se în considerare indexările și majorările stabilite.”</b></p> | unui cuantum prea mic al salariului respectiv.                                           |
| 52. | <p>Totodată, Consiliul atrage atenția că potrivit art. 234 alin. (4) în redacția proiectului (Art. III, pct. 7), la munca neremunerată condamnatul este, de regulă, antrenat în afara orelor de lucru, <u>cel mult 4</u></p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p><b>Nu se acceptă</b><br/>În contextul criticilor din aviz, menționăm că Consiliul</p> |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p><u>ore pe zi, dar nu mai mult de 20 ore pe săptămână.</u> Actualmente, potrivit art. 234 alin. (3) al Codului de executare, condamnatul poate fi antrenat la muncă neremunerată <u>cel mult 2 ore pe zi, însă nu mai mult de 10 ore pe săptămână.</u></p> <p>Astfel, majorarea duratei limită de antrenare a condamnaților la muncă neremunerată, de comun cu abrogarea art. 237 din Codul de executare (Art. III, pct. 10), care garanta condamnatului antrenat la munci remunerate cel puțin 6 luni dreptul la un concediu neremunerat cu durata de 12 zile calendaristice, constituie o măsură care poate afecta dreptul la odihnă al persoanelor condamnate, în lipsa unor garanții explicite în acest sens. În această privință, Regula 99 din Ansamblul de reguli minime ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților stabilește că organizarea și metodele de muncă în cadrul penitenciarelor trebuie să fie similare, în măsura posibilă, celor aplicate în afara penitenciarelor, astfel încât deținuții să fie pregătiți pentru condițiile unei vieți ocupaționale normale.</p> <p><b>Având în vedere cele menționate, Consiliul solicită completarea proiectului cu norme care să reglementeze timpul de odihnă ale condamnaților.</b></p> | <p>pentru egalitate, în cadrul celei de-a 2-a avizări a solicitat prin avizul său „<i>instituirea, în cadrul alin. (4) al art. 234 în redacția proiectului, a unei durate maxime săptămânale a muncii neremunerate la care poate fi supus condamnatul</i>”, fără a sugera un număr expres de ore. Subliniem că propunerea respectivă a fost acceptată prin stabilirea unui quantum maxim de 20 de ore. Raționamentele stabilirii acestui quantum sunt următoarele.</p> <p>Majorarea duratei maxime de antrenare a condamnaților la muncă neremunerată de la 2 la 4 ore pe zi, respectiv de la 10 la 20 de ore pe săptămână, <b>urmărește alinierea regimului execuțional național la practicile existente în mai multe state membre ale Uniunii Europene</b>, precum și consolidarea rolului muncii ca instrument de reeducare și reintegrare socială.</p> <p>În acest sens, menționăm că <b>în Germania</b>, munca prestată de persoanele private de libertate este considerată o obligație legală, iar programul de muncă penitenciară este comparabil cu cel din afara penitenciarului, ajungând, în</p> |
|--|--|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  | <p>funcție de activitate, la 6–8 ore pe zi, cu respectarea pauzelor și a timpului de odihnă.</p> <p>În mod similar, <b>în Franța</b>, deținuții pot fi antrenați în activități de muncă sau de interes general pe durate ce pot depăși 20 de ore săptămânal, fără ca aceasta să fie calificată drept o încălcare a dreptului la odihnă, atâta timp cât sunt respectate regimul zilnic și condițiile de sănătate.</p> <p>De asemenea, <b>în Italia</b>, munca penitenciară, inclusiv activitățile neremunerate desfășurate în interesul instituției sau al comunității, este organizată potrivit unui program apropiat de cel civil, cu un număr de ore care poate ajunge la 30–36 de ore pe săptămână, în funcție de regimul de detenție și de capacitatea fizică a persoanei condamnate.</p> <p><b>În Spania</b>, legislația permite implicarea deținuților în activități ocupaționale și de utilitate publică în cadrul unui program zilnic de mai multe ore, accentul fiind pus pe caracterul educativ și formativ al muncii.</p> <p>Prin comparație, plafonul propus de <i>maximum 4 ore pe zi și</i></p> |
|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  | <p>20 de ore pe săptămână pentru munca neremunerată este unul moderat și proporțional, situându-se sub nivelul de implicare permis sau practicat în statele menționate. Totodată, aceste limite reprezintă valori maxime, aplicabile cu caracter flexibil, în funcție de regimul de detenție, starea de sănătate și gradul de aptitudine al fiecărui condamnat.</p> <p>În ceea ce privește invocarea Regulii 99 din Ansamblul de reguli minime ale Națiunilor Unite pentru tratamentul deținuților, se reține că aceasta promovează organizarea muncii penitenciare într-o manieră cât mai apropiată de condițiile vieții ocupaționale normale. Or, majorarea timpului alocat muncii neremunerate contribuie tocmai la realizarea acestui obiectiv, în condițiile în care durată anterioară de 10 ore pe săptămână s-a dovedit insuficientă pentru formarea unor deprinderi reale de muncă și pentru pregătirea efectivă a condamnaților pentru reintegrarea pe piața muncii după liberare.</p> <p>Referitor la dreptul la odihnă, se subliniază că acesta este garantat prin reglementările</p> |
|--|--|--|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>generale privind regimul zilnic, timpul de somn, activitățile recreative și protecția sănătății, existente în legislația execuțional-penală. Majorarea limitelor maxime ale muncii neremunerate nu echivalează cu o restrângere automată a timpului de odihnă, ci oferă administrației penitenciare posibilitatea de a organiza activitățile într-un mod mai eficient și mai apropiat de standardele europene.</p> <p>În concluzie, modificările propuse sunt <b>conforme cu practicile statelor membre ale Uniunii Europene</b>, respectă principiul proporționalității și consolidează funcția educativă și socială a muncii, fără a afecta substanța dreptului la odihnă al persoanelor condamnate.</p> <p>În ceea ce privește solicitarea Consiliului de a completa proiectul cu norme exprese privind timpul de odihnă al persoanelor condamnate, se consideră că o asemenea intervenție normativă nu este necesară, întrucât dreptul la odihnă este deja <b>reglementat implicit și garantat prin cadrul normativ execuțional-penal</b></p> |
|--|--|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p><b>existent</b>, precum și prin regulamentele interne privind regimul zilnic al persoanelor private de libertate.</p> <p>Astfel, legislația în vigoare stabilește în mod clar structura zilei de detenție, incluzând perioadele obligatorii de somn, pauzele zilnice, timpul destinat activităților recreative, educative și culturale, precum și măsurile de protecție a sănătății. Aceste reglementări au caracter general și se aplică tuturor condamnaților, indiferent de forma sau durata muncii prestate, inclusiv în cazul muncii neremunerate.</p> <p>De asemenea, trebuie subliniat că proiectul de lege nu modifică și nu diminuează garanțiile existente privind sănătatea, securitatea muncii și odihna persoanelor condamnate, ci doar ajustează limitele maxime ale duratei muncii neremunerate. Prin urmare, <b>dreptul la odihnă rămâne pe deplin aplicabil</b>, fiind protejat prin normele generale deja existente, fără a fi necesară o reglementare expresă suplimentară.</p> |
|--|--|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                           |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
|---------------------------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                           |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | <p>În concluzie, în contextul noului proiect de lege privind facilitarea locurilor de muncă pentru condamnați, reglementarea expresă a timpului de odihnă nu este justificată din perspectiva necesității, proporționalității și coerenței legislative, drepturile fundamentale ale persoanelor condamnate fiind deja asigurate prin cadrul normativ în vigoare.</p>                                                                                                                      |
| <b>Avocatul Poporului</b> | <b>53.</b> | <p>Recomandările pentru proiectul dat au fost prezentate în două opinii anterioare (nr. 12-7/51-1287 din 27.06.2024 și 04-3/7-80 din 21.01.2025 – se anexează), chiar dacă în Nota de fundamentare se conține mențiunea că Avocatul Poporului nu a venit cu opinie la consultarea repetată.</p> <p>Subsecvent, se solicită autorului proiectului clarificarea și rectificarea informațiilor cuprinse în Nota de fundamentare cu referire la prezentarea opiniilor și obiecțiile Avocatului Poporului în procesul de consultare repetată a proiectului.</p> <p>Ombudsmanul își menține poziția referitor la argumentele invocate, insistând asupra protecției sociale adecvate și al tratamentului echitabil al condamnaților. Astfel, revenim la sugestiile cu referire la modificările propuse pentru Codul de Executare:</p> | <p><b>Precizare</b></p> <p>Avizul Avocatului Poporului nr. 12-7/51-1287 din 27.06.2024 este reflectat în sinteză, fiind prezentat în contextul primei etape de avizare.</p> <p>Menționăm că, prin scrisoarea nr. 03/11699 din 31.12.2024, proiectul a fost remis repetat spre avizare (cea de-a 2-a avizare), însă, ca urmare a acestei solicitări, Oficiul Avocatului Poporului nu a prezentat un aviz, scrisoarea invocată în aviz (04-3/7-80 din 21.01.2025) nefiind recepționată.</p> |
|                           | <b>54.</b> | <p>1. art. 211<sup>1</sup> - majorarea procentului admisibil cu care poate fi alimentat contul de peculiu al condamnatului sau completarea cu un alineat suplimentar ce va include excepții, adică situații când contul poate fi alimentat cu o sumă mai mare decât 10% din quantumul salariul</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>A se vedea argumentele de la pct. 16 din sinteză.</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

|  |     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|--|-----|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |     | minim pe țară, cel puțin până la garantarea locurilor de muncă pentru toți condamnații;                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|  | 55. | 2. art. 236 - excluderea plafonării salariului condamnaților de nu mai mult de 50% din salariul minim pe țară stabilit de Guvern;                                                                                                                                                                                                     | <b>Nu se acceptă</b><br>A se vedea argumentele de la pct. 10 și 48 din sinteză.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|  | 56. | 3. menținerea în vigoare a art. 237 din Codul de executare prin care condamnaților antrenați la munci remunerate li se garantează dreptul la concediu neremunerat;                                                                                                                                                                    | <b>Nu se acceptă</b><br>A se vedea argumentele de la pct. 10 și 18 din sinteză.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|  | 57. | 4. reformularea cuprinsului alin. (3) art. 238 din Codul de executare pentru a evita situații de incertitudine la aplicarea normei juridice, fie prin stabilirea unei liste exhaustive de cazuri care ar ameliora situația persoanei condamnate, fie prin excluderea sintagmei în alt mod, ameliorează situația persoanei condamnate. | <b>Nu se acceptă</b><br>A se vedea argumentele de la pct. 19 din sinteză.<br><br>Propunerea de reformulare a alin. (3) art. 238 din Codul de executare nu poate fi acceptată, întrucât ar limita în mod nejustificat flexibilitatea normei și ar diminua capacitatea acesteia de a răspunde situațiilor concrete și diverse întâlnite în practica execuțional-penală.<br>În primul rând, menținerea sintagmei menționate este necesară pentru a asigura caracterul evolutiv și adaptabil al normei juridice, având în vedere diversitatea situațiilor factuale care pot apărea în procesul de executare a pedepsei. Stabilirea unei liste exhaustive ar restrânge aplicarea normei doar la cazurile expres |

|  |  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  |  | <p>prevăzute, excluzând alte situații obiective care, deși nu pot fi anticipate de legiuitor, pot ameliora efectiv situația persoanei condamnate.</p> <p>În al doilea rând, excluderea sintagmei „în alt mod, ameliorează situația persoanei condamnate” ar putea conduce la o interpretare rigidă și formalistă a normei, contrară scopului său de protecție și promovare a intereselor legitime ale persoanei condamnate. Norma are un caracter favorabil, iar formularea actuală permite valorificarea oricăror măsuri sau circumstanțe care contribuie real la ameliorarea situației condamnatului, inclusiv cele rezultate din politici penale sau sociale noi.</p> <p>Totodată, noțiunea de „ameliorare a situației persoanei condamnate” este una utilizată frecvent în legislația penală și execuțional-penală, fiind susceptibilă de interpretare prin raportare la scopul legii, jurisprudență și practica administrativă, ceea ce reduce riscul de incertitudine juridică invocat.</p> |
|--|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|

|                              |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|------------------------------|------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                              |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | <p>În concluzie, propunerea de reformulare a alin. (3) art. 238 din Codul de executare nu este justificată, întrucât ar restrânge nejustificat aplicarea normei, ar reduce caracterul său favorabil și ar limita capacitatea acesteia de a răspunde eficient situațiilor concrete care pot ameliora situația persoanei condamnate. Prin urmare, se menține redactarea actuală a textului.</p>                                                                                                                                                     |
| <b>Consiliul Concurenței</b> | <b>58.</b> | <p>[...] având în vedere că unele propuneri prezentate în avizul Plenului Consiliului Concurenței nr. DJ-06/472-1063 din 11 iulie 2024 și nr.DJ-06/28-45 din 16 ianuarie 2025 nu au fost luate în considerare, comunică următoarele.</p> <p>Potrivit proiectului prin art. 12 alin. (8) se propune scutirea persoanelor fizice și juridice care creează locuri de muncă pentru antrenarea la muncă a condamnaților în cadrul instituțiilor sistemului administrației penitenciare, precum și cele care prestează servicii pentru alimentarea personalului penitenciar de la plata chiriei utilajului și/sau a spațiilor utilizate în acest scop, inclusiv a spațiilor pentru depozitarea produselor și a materiei prime, aflate în gestiunea instituțiilor respective, încheind în acest scop contracte de comodat pe un termen de până la 3 ani, care poate fi prelungit. În cazul în care, pentru desfășurarea activității economice, persoana fizică sau juridică urmează să efectueze investiții capitale sau alte îmbunătățiri ale bunurilor închiriate, contractul de comodat poate fi încheiat pe un termen de până la 10 ani.</p> <p>Consiliul Concurenței comunică că, măsurile de sprijin prevăzute în art.12 alin. (8) din proiectul legii, ce constau în scutiri de la plata chiriei utilajului și/sau a spațiilor utilizate în activitatea economică de către persoanele fizice și juridice care creează locuri de muncă pentru</p> | <p><b>Nu se acceptă</b></p> <p>A se vedea argumentele de la pct. 26 și 38 din sinteză.</p> <p>Totodată, menționăm că propunerea Consiliului Concurenței a fost examinată, însă, la această etapă, nu poate fi acceptată. Considerăm că măsura prevăzută la art. 12 alin. (8) din proiect are un caracter predominant social și administrativ, fiind orientată spre realizarea unui obiectiv de interes public, și anume facilitarea antrenării la muncă a persoanelor condamnate și sprijinirea procesului de reintegrare socială a acestora.</p> |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|  |  | <p>antrenarea în muncă a condamnaților fără de o contraprestație corespunzătoare, ar putea prezenta semne de ajutor de stat sau ajutor de minimis reglementat de Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012.</p> <p>Respectiv, faptul că această măsura de sprijin era deja reglementată de art. 12 alin. (4) din Legea cu privire la sistemul administrației penitenciare nr. 300/2017, nu schimbă calificarea măsurii ca ajutor de stat sau ca ajutor de minimis în lipsa unei decizii a Consiliului Concurenței prin care să se declare că aceste măsuri nu reprezintă ajutor de stat.</p> <p>Astfel, pentru a fi asigurată respectarea Legii nr. 139/2012 sau pentru certitudine juridică la implementare, furnizorul/inițiatorul urmează să asigure notificarea la nivel de intenție a măsurii de sprijin în acord cu art. 8 din Legea cu privire la ajutorul de stat nr. 139/2012, pentru a fi evaluată compatibilitatea cu mediul concurențial normal, iar ulterior să raporteze măsura acordată Consiliului Concurenței.</p> | <p>Reglementarea nu reflectă susținerea activității economice pe piața concurențială, ci se aplică într-un cadru specific, strict reglementat, în interiorul instituțiilor sistemului administrației penitenciare, fiind accesibilă tuturor persoanelor fizice și juridice care îndeplinesc condițiile legale stabilite. Totodată, beneficiarii își asumă obligații concrete corelate cu obiectivul urmărit, ceea ce conferă măsurii un caracter proporțional și justificat.</p> <p>În aceste condiții, menționăm că măsura nu generează efecte semnificative asupra mediului concurențial și nu afectează raporturile comerciale, iar instituirea unei proceduri suplimentare de notificare, la această etapă, ar putea întârzia implementarea unor măsuri necesare pentru funcționarea eficientă a sistemului penitenciar. Totodată, ministerul își exprimă deschiderea de a examina, în procesul de implementare a legii, eventualele aspecte ce țin de aplicarea legislației privind ajutorul de stat, în cooperare cu</p> |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|



|                                                                                                                                       |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                       |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Consiliul Concurenței, dacă vor fi identificate riscuri concrete în acest sens.                                    |
| <b>Constatările raportului de expertiză anticorupție (repetată)</b><br><b>ELO24/9920 din 15.08.2024 Centrul Național Anticorupție</b> |            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                    |
| <b>Centrul Național Anticorupție</b>                                                                                                  | <b>59.</b> | <p><b>La art. III pct. 7 din proiect privind expunerea în redacție nouă a art. 234 din Codul de executare</b></p> <p><i>„Articolul 234 va avea următorul cuprins:</i></p> <p><i>„Articolul 234. Munca condamnaților</i></p> <p><i>(1) Pe perioada detenției persoana condamnată poate fi antrenată la muncă, cu excepția cazurilor în care aceasta este deja antrenată în activități de instruire profesională, în învățământ sau cazului de incapacitate temporară de muncă. Condamnatul este obligat să execute munci neremunerate.</i></p> <p><i>Muncile prestate de condamnați nu constituie relații individuale de muncă în sensul legislației muncii. [...]”</i></p> <p><b>Obiecții:</b></p> <p>Articolul 54 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 100/2017 stabilește că la elaborarea textului proiectului de act normativ: <i>„conținutul proiectului se expune într-un limbaj simplu, clar și concis, pentru a se exclude orice echivoc [...]”</i>.</p> <p>Din prima propoziție a normei analizate nu poate fi stabilit expres ce fel de muncă se are în vedere – remunerată sau neremunerată, la care persoana din detenție <i>poate fi</i> antrenată.</p> <p>Lipsa specificării exprese a acestui moment, în raport cu propoziția a doua al aceluiași alineat, potrivit căreia <i>„condamnatul este obligat să execute munci neremunerate”</i>, poate duce la apariția interpretărilor discreționare, din partea persoanelor responsabile și aplicării neuniforme a reglementărilor privind caracterul opțional sau obligatoriu</p> | <p><b>Se acceptă</b></p> <p>Articolul 234 din proiect a fost redactat în corespundere cu propunerea formulată.</p> |

|  |  |                                                                                                                                                                                                                                             |  |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|
|  |  | <p>al muncii prestate de către persoana condamnată, în dependență de situație și interese.</p> <p><b>Recomandări:</b><br/> <i>Redactarea primei propoziții prin specificarea muncii la care persoana condamnată poate fi antrenată.</i></p> |  |
|--|--|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|